Detectivul săptămânal

publică, în fiecare număr aventurile celor mai celebri detectivi, redate într'o formă captivantă

PRIMELE NUMERE SUNT INTITULATE:

1. Fantoma hotelului
2. Misterul rapidului 115
3. Testamentul căpitanului Garre
4. Spectrul răzbunător
5. Cursa morții
6. Enigma capului tăiat

NUMAI LEI 5

Prezentatorul acestui cupon obține orice număr, dela 1—15, din FEMEI CELEBRE plătind numai Lei 7. în loc de Lei 10

Detectivul săptămânal

ENIGMA CAPULUI TĂIAT

No 6

LEI 5

DETECTIVUL SAPTAMANAL

ENIGMA CAPULUI TĂIAT

de

Henry de Golen

CAP. 1.

Un pachet sub o bancă

Era pe la începutul primăverii.

Orele cinci dimineaţa.

In zorii acelei zile de Aprilie, străzile Parisului erau încă aproape pustii. Doar faetoanele lăptarilor traversau din când în când piaţa Trocadero.

Doi tineri eleganţi se iviră din Avenue Kléber.

— Ce stupid lucru, dragă Fortin, să-ţi pierzi o noapte la club!..

— Mie-mi spui, dragă Lussianne?

— Şi cel puţin să fi câştigat!

— Nu câştigă nimeni!

— Dar începusem bine.

— Serios?

— La douăsprezece eram în câştig cu zece mii.

— Trebuia să pleci. N'aş fi avut plăcerea să mă întorc pe jos cu d-ta, dar în schimb d-ta ai fi avut banii în buzunar şi te-ai fi aflat acum în pat.

— Chiar că aşa... Abia mă ţin pe picioare. Şi ce aer plăcut!

— Afară de măturătoarea aceea sdrenţăroasă care îşi începe lucrul, nu există pe aici decât natura şi noi!

Cei doi tineri tocmai traversaseră piaţa Trocadero şi făceau aceste reflecţii mergând pe Avenue Henri-Martin, dealungul zidului cimitirului Passy.

— Eşti grăbit? Vrei să te culci, Fortin?

— Da' de unde... Acum...

— Atunci hai să ne aşezăm să mai respirăm câteva minute aerul ăsta curat de primăvară. Ia uite, tocmai bine banca aceea, care parcă ne cheamă.

— Bună ideie! Adierea asta are să mă mai învioreze. Nu mă simt tocmai bine.

Se aşezară pe o bancă de pe bulevard.

— Iei o ţigară, Fortin?

— Cu plăcere, dragă.

Contele de Lussianne se ridică de pe bancă să-şi caute tabachera pe care o pusese în buzunarul de la vesta smokingului. Apoi i-o întinse lui Fortin.

In acea clipă, privirea lui alunecă în jos. Chiar dedesubtul băncii de lemn pe care se aşezaseră, se afla un pachet destul de voluminos, în hârtie gudronată de ambalaj şi legat cu îngrijire.

— Ia uite, ce-o mai fi şi asta?

Fortin privi, apoi atinse pachetul cu bastonul.

— Un pachet uitat de cineva, fără îndoială.

Fortin trase pachetul spre ei cu mânerul bastonului.

— E greu, zise el, cântărindu-l în mână.

— Şi e moale, spuse Lussianne, care împungea cu vârful bastonului în diferite puncte ale pachetului.

— Or fi rufe sau haine.

— Il desfacem?

— Dacă vrei... Dar o să avem o decenţie, te previn!...

— Ei şi? Sunt curios! Măi, dar e legat, nu glumă! Ai un briceag?

— Da.

Fortin deschise briceagul şi se aplecă spre locul unde pusese Lussianne pachetul.

— Nu prea miroase bine pachetul dumitale!

— O fi poate niște carne stricată.

— Asta ar fi nostim!

Dintr'o singură tăietură, reteză sfoara cu briceagul.

Cei doi prieteni desfăcură ambalajul. Un al doilea ambalaj apăru, asemănător cu cel dintâi, tot așa de îngrijit legat.

— Ei, drace! făcu Fortin, râzând, — e împachetat bine, dar miroase rău.

Tăiă și al doilea rând de sfori și desfăcu hârtia.

— Ah!!...

Această exclamație de groază ieși în același timp din piepturile celor doi prieteni.

Fortin se ridică în picioare, șovăind, gata să leșine. Mâna-i tremurândă se crispă pe brațul lui Lussianne care, năucit și palid ca ceara, fixa pachetul cu niște ochi plini de groază.

Prin deschizătura ambalajului, din mijlocul unei grămezi însângerate de resturi omenești, rânjea la ei capul tăiat al unui om.

— Groaznic! gemu Lussianne.

— Ajutor! strigă Fortin.

Nu răspunse decât ecoul. Avenue Henri-Martin era pustie și mută. Măturătoarea se îndepărtase.

Lussianne își veni în fire cel dintâi.

Cu vârful bastonului, căci nu îndrăznea să se apropie, acoperi capul de om cu hârtia ambalajului, ca să nu mai vadă ochii aceia, a căror privire sticloasă îl înnebunea.

Rezemat de un copac, Fortin tremura.

— Ce ne facem? șopti Lussianne.

— Să fugim! propuse Fortin.

— Imposibil... S'a săvârșit o crimă... Avem aici dovada... trebue să anunțăm poliția.

— Ah! dragul meu, ce sinistră ideie am avut să deschid cu orice preț pachetul ăsta!

— Prea târziu!... Acum nu putem sta cu mâinele în sân... Comisariatul de poliție e aici alături, pe strada Eugène-Delacroix. Te simți în stare să mergi până acolo ca să dăm de veste?

— Da, da, mă duc, Lusianne. Mai bine decât să stau aici.. Aș înebuni!

— Atunci, du-te repede!... Cred că voiu avea tăria să te aștept în fața acestei... descoperiri.

După plecarea lui Fortin, contele Lussianne își șterse fața lividă, pe care picura o sudoare rece.

Capul acela tăiat! Avea într'una înaintea ochilor priveliștea aceea groaznică. Se simțea singur de tot și-i era frică. In depărtare se ivi o căruță în goana calului. Era o căruță de măcelar, din acelea cu care se transportă carnea dela abator.

Ca să nu fie singur, Lussianne făcu vizitiului semne disperate să oprească. Calul sfătui în loc.

In câteva cuvinte Lussianne îi povesti măcelarului întâmplarea.

Plin de curiozitate, acesta se îndreptă spre pachet, desfăcu ambalajul, pipăi capul și resturile însângerate.

— E lucru bine făcut, zise el.

— Lucru de măcelar.

— Nu ți-e frică?

— O! am mai văzut eu de astea...

— Te rog, domnule, închide pachetul, să nu văd ochii aceia!

— Dumneavoastră nu sunteți obișnuit... Dobitoacele pe care le omorîm și le ciopărțim noi sunt ca și oamenii... Ei, crima asta, nu-i glumă! Nu știu ce o să zică poliția, dar vă spun: e mână de măcelar. Pe ăsta l-a tăiat unul de meserie. E curat, fără sân-

rieturi sau tăieturi greşite; e făcut cu mână sigură.

— Crezi?

— Sigur... Ei, uite că vin curcanii... Eu o şterg...

Dădu biciu calului şi dispăru. Fortin se întorcea cu un brigadier şi cu un agent de poliţie. Le arătă pachetul de pe bancă şi rămase ceva mai departe. Cei doi agenţi, îngroziţi, se dădură un pas înapoi, la vederea acelei grămezi de carne sângerândă.

— Domnilor, zise brigadierul, o să ducem aceste rămăşiţe la comisariat. Vă rog să veniţi cu noi.

— E neapărată nevoie? întrebă Lussianne.

— Da. Trebue să vă iau câte o declaraţie şi să vă notez numele şi adresa.

Un agent pe bicicletă se duse imediat la locuinţa comisarului de poliţie ca să-l trezească. După o oră, comisarul sosi, speriat, în clipa când Lussianne şi Fortin îşi terminau declaraţiile pe cari brigadierul le transcrisese.

— Vă mulţumesc, domnilor, zise comisarul.—Am adresele dv. şi vă voiu chema curând. Din nefericire, declaraţiile dv. nu-mi indică nicio cale de urmat în anchetă. In sfârşit, voiu vedea. Am să cercetez aceste rămăşiţe macabre, poate găsesc vreun indiciu.

— Daţi-ne voie să ne retragem, domnule comisar; suntem istoviţi. Nu suntem deprinşi cu emoţii de felul acesta.

— La revedere, domnilor. Am să vă chem când va fi nevoie.

Purcărea Emil
Born: August 24, 1943
Reconditionat: Februarie 16, 2013

CAP. 2.

Cine să fie?

Domnul comisar de poliţie era foarte agitat.

Gândindu-se însă, în primul rând, la reclama lui personală, redactă o notă pentru presă, în care se descria în amănunţime descoperirea cadavrului tăiat în bucăţi, şi în care se spunea că „activul şi inteligentul comisar de poliţie din cartierul La Muette deschidea o anchetă care părea să ducă la un rezultat satisfăcător".

Un agent ciclist fu trimis numaidecât la agenţia de presă „Havas".

Apoi, domnul comisar de poliţie telefonă la Parchet. Nu era nimeni acolo, dar stărui şi obţinu ca un uşier să telefoneze acasă la procuror.

La Siguranţa Generală, unde telefonă apoi comisarul, i se răspunse că şeful Siguranţei vine abia la nouă. Nu-i rămânea decât să aştepte. Apoi se gândi să-şi întrebuinţeze timpul liber examinând resturile de cadavru, pe care agenţii le puseseră, cu ambalaj cu tot, pe o masă, într'o odaie alăturată. Desfăcu hârtia gudronată şi avu, şi el, o tresărire de groază, în faţa acelor ochi sticloşi cari îl priveau, astfel că renunţă să facă o cercetare mai amănunţită.

— Inchide pachetul, brigadier! E un spectacol îngrozitor. Să nu atingem nimic. Domnii aceia din poliţia judiciară ne-ar face, poate, observaţii. Dar văd un lucru: capul e mutilat. Nasul a fost tăiat, şi mustăţile tot aşa. Faţa a fost desfigurată dinadins. Hotărît, au ţinut ca acest nenorocit să nu poată fi identificat. Ce încurcătură!...

La orele nouă, procurorul sosea la comisariat, însoţit de un judecător de instrucţie, d. Gabert, şi de un medic legist.

Aproape în aceeaşi clipă şeful Siguranţei, d. Bosc, se dădea jos din maşină, însoţit de doi agenţi. Magistraţii luară cunoştinţă de constatările comisarului şi de depoziţiile lui Fortin şi Lussianne; apoi intrară în odaia în care fusese depus pachetul.

Când hârtia fu dată la o parte, magistraţii avură şi ei o tresărire de groază. Numai unul dintre cei prezenţi rămăsese nemişcat, fără să clipească măcar. Era un om de vreo treizeci şi cinci de ani, brun, mai mult scund, cu figura energică şi privirea pătrunzătoare.

Ochii lui cercetară cu atenţie capul acela sinistru. O secundă îi fu deajuns ca să prindă unele amănunte pe care le notă apoi în grabă într'un carnet.

Medicul legist propuse să se transporte cadavrul la Morgă, pentru o mai bună examinare.

— Cred că n'aveţi nimic împotrivă, domnule judecător de instrucţie, — zise procurorul.

Apoi către Şeful Siguranţei:

— Aveţi ceva agenţi pe cari mi i-aţi putea pune la dispoziţie?

— Iată-l pe brigadierul Poncet şi ajutorul lui Trèves, pe cari i-am adus cu mine.

La numele brigadierului Poncet, procurorul şi judecătorul de instrucţie avură un zâmbet amabil.

— Ah, domnule brigadier, zise d. Gabert, îmi pare foarte bine că voiu lucra iarăşi cu dumneata.

— Încântat, domnule judecător de instrucţie.

— Am să întineresc cu trei ani; voiu retrăi vremea când umblam să descoperim pe asasinul din strada Gabriel. Mi-aduc a-

minte cu plăcere că, mulţumită d-tale, el a fost descoperit şi arestat.

— Domnule Şef al Siguranţei — zise la rândul lui procurorul, vă felicit pentru alegerea ce aţi făcut. Afacerea se anunţă complicată. Era nevoie de un om de valoarea brigadierului Poncet, ca s'o descurce.

— Ei bine, sunt încântat. Acum vă las. Poncet dragă, fii şi de data asta la înălţimea reputaţiei d-tale.

In automobilul care-i ducea spre Morgă, judecătorul de instrucţie întrebă pe Poncet:

— Ai făcut ceva observaţiuni până acum, domnule brigadier?

— Da.

— Anume?

— Vă voiu spune asta la Morgă, domnule judecător — după cercetarea medicului legist.

CAP. 3.

La Morgă

Automobilul gonea spre cheiul Arhiepiscopiei.

Magistraţii şi medicul stăteau de vorbă. Poncet medita.

Poliţistul se bucura de o reputaţie mondială pe care şi-o dobândise la Paris şi în străinătate în timp scurt, prin descoperirile senzaţionale ale asasinilor din strada Gabriel, din Montmartre, din Luzancy, din Londra.

Şi ţinea la reputaţia lui...

Afacerea din Avenue Henri-Martin începuse să-l pasioneze.

Ajunşi la Morgă, în timp ce medicul îşi punea halatul, un asistent aşează pachetul pe masa de autopsie şi-i desfăcu ambalajul.

Capul acela îngrozitor, cu ochii sticloşi, ieşi iar la iveală.

Poncet se apropiă şi privi, li-

niştit. Luă puţină sfoară, tăiă o bucată din hârtia ambalajului şi le băgă în buzunar, fără să spună o vorbă.

Medicul legist luă capul din grămada aceea de cărnuri însângerate şi îl examină.

Era capul unui om de vreo patruzeci de ani, cu părul castaniu, încă destul de bogat şi pieptănat pe spate. Fruntea era înaltă, urechile mici. Părea să fi purtat mustaţă, dar fusese tăiată.

Cât despre nas, dispăruse cu totul, tăiat dintr'o singură lovitură, probabil de briciu.

Pentru a face ca figura să fie şi mai de nerecunoscut, asasinul — sau asasinii — retezaseră partea de jos a gurii şi bărbia. Era o privelişte hidoasă.

Curios era însă că în ochii deschişi, mari şi sticloşi ai victimei nu se vedea nicio urmă de groază. Ochii erau albaştri.

Capul fusese tăiat ceva mai sus de mărul lui Adam.

Medicul legist scoase din pachet, unul câte unul, toate membrele însângerate: toracele, picioarele, braţele, mâinile, basinul.

Inima, ficatul, intestinele, toate măruntaiele lipseau.

Poncet, impasibil, lua note, în vreme ce continua să examineze membrele victimei. Domnea o linişte apăsătoare.

— Puteţi determina ziua şi ora morţii, domnule doctor? întrebă deodată judecătorul de instrucţie.

— E greu, dat fiind că membrele sunt ciopârţite, ceea ce a întârziat producerea rigidităţii cadaverice. Dar, după starea arterelor, cred să pot afirma că omorul s'a săvârşit chiar astănoapte, înainte de ora douăsprezece. In orice caz nu sunt mai mult de douăspreze ore.

— Nu mai mult?

— Sigur că nu. Sângele nu s'a închegat încă.

— E vreo urmă a loviturii care a provocat moartea, şi care să trădeze şi arma?

— Nicio urmă. Nu sunt în stare să determin arma.

Procurorul şi judecătorul de instrucţie tresăriră şi-l priviră buimăciţi pe medic.

— Atunci? murmură Gabert.

— Atunci... nu ştiu. Omul acesta n'a fost lovit nici în cap, nici în piept, nici în spate, nici în basin, nici în membre. Faţa a fost mutilată înadins, după moarte, pentru ca să nu poată fi recunoscut cadavrul. Măruntaiele au fost suprimate, întâi pentrucă se pot arde uşor, apoi pentrucă, dacă a fost otrăvit, să nu putem găsi nicio urmă de otravă.

— Atunci, doctore, cum o scoatem la capăt?

— Asta, domnilor, este treaba dumneavoastră. Eu îmi menţin declaraţiile, cu rezerva inimii şi măruntaielor, pe care nu le pot examina pentrucă lipsesc. Omul acesta n'a fost ucis cu nicio armă.

Medicul privi pe Poncet, care zâmbea.

— Vedeţi, domnule procuror, sunt sigur că brigadierul Poncet e de părerea mea!

Poncet înclină capul, afirmativ.

— Atunci, zise d-l Gabert, trebue să credem că a fost otrăvit?

— Se poate. Dar nu pot garanta.

— Sau înecat?

— Nu. Corpul acesta n'a stat în apă.

— Sau spânzurat? Sau gâtuit?

— Nu. Chiar dacă admitem că gâtul a fost tăiat în locul strangulării, figura mortului n'ar fi atât de calmă. Ar fi crispată. Ochii ar fi scoşi afară din orbite. Or, aceşti ochi dorm.

— In sfârşit, exclamă procurorul, de ceva trebue să fi murit!

— Ar putea fi o moarte naturală, zise încet Poncet.

— Tocmai voiam să spun şi eu asta, răspunse doctorul.

— Cum!? sări procurorul. O moarte naturală?! Macabre glume faci, domnule brigadier! Un om tăiat în bucăţi!

— Nu se ştie! răspunse liniştit poliţistul.

Procurorul nu se mai putea ţine.

— Explică-te, domnule doctor!

— Asta-i tot, răspunse acesta, scoţându-şi halatul, — şi brigadierul Poncet m'a înţeles perfect. Nu sunt decât două cauze posibile ale decesului: sau otrăvire cu o otravă lentă care n'a provocat nicio durere, — sau moarte naturală.

Procurorul şi judecătorul de instrucţie se priviră uimiţi. Nu puteau admite teza doctorului.

Poncet zâmbea amabil.

— Imi daţi voie, domnule doctor. In cazul morţii naturale, omul putea foarte bine să nu fi murit de inimă sau de intestine... Acestea lipsesc. Perfect. Dar o congestie cerebrală?... Capul e aici. Nu l-aţi disecat.

— E drept, răspunse doctorul, am uitat... — Louis, strigă el asistentului. — Despică, te rog, cutia craniană, să văd!

Asistentul se grăbi să taie pielea capului. O întoarse peste obraz şi tăiă cutia craniană.

— E teribil Poncet ăsta, zise râzând, domnul Gabert. — Se gândeşte la toate!

— Aş mai vrea — zise poliţistul, care părea că nu aude nimic — să am părerea dv. asupra staturii mortului.

— Inaltă, răspunse medicul. — Aproximativ un metru şi şaptezeci şi cinci.

— Mulţumesc, zise Poncet,

care nota... Şi... ce credeţi despre mâinile şi picioarele lui?

— Din ce punct de vedere?

— Din punctul de vedere al condiţiunii sociale... Sunt astea mâini şi picioare de muncitor?

— Cu siguranţă că nu. Mâinile sunt îngrijite, cu unghiile făcute. Picioarele sunt de o curăţenie remarcabilă, fără călozităţi, fără bătături. Acest om trebue să fi fost de o condiţie socială deasupra mijlociei. Dacă lucra sau nu, nu pot şti... Dar e sigur că nu era un muncitor. De altfel, picioarele şi mâinile sunt mici faţă de statură. Asta e părerea mea... Atâta tot, domnule Poncet?

— Atâta tot, domnule doctor, şi mulţumesc.

— Eşti de aceeaşi părere cu mine?

— Absolut.

— Atunci — întrerupse procurorul, dezorientat — nu se pune ipoteza unei crime ordinare, de mahala, la vreo beţie?

— De sigur că nu.

— Crimă pasională?

— Nu ştiu.

— In sfârşit, de asasinat a fost asasinat omul acesta, nu?

— Se poate. Dar nimic n'o dovedeşte. A fost tăiat în bucăţi după ce a murit. Asta e sigur. Mai am o întrebare să-ţi pun, domnule doctor.

— Cu plăcere, domnule Poncet. Dar... Dă-mi voie... o clipă... să mă uit...

Doctorul se aplecă deasupra cutiei craniene golită de creier, pe care asistentul îl pusese pe o tavă.

— Nimic la cutia craniană, zise doctorul repede; nimic la creier... Totul e intact şi sănătos. Omul acesta n'a murit de congestie sau de vreo tumoare la creier. Rămân aşa dar cele două ipoteze ale mele de adineauri, pe care

însă absența mărunțaielor nu mă lasă să le verific complect. De altfel, cei ce au suprimat inima și mărunțaiele, știau ce fac. Au îndepărtat tocmai dovada. Ce vroiai să întrebi, domnule Poncet?

— Aș vrea să știu, domnule doctor, ce credeți despre felul cum a fost tăiat în bucăți omul acesta?

— Adică?

— Ne înțelegem, cred. Pescurt, credeți că e opera unui începător sau a unui profesionist?

— Profesionist! exclamă din nou procurorul, care părea că visează.

Doctorul zâmbi.

— Ești grozav, domnule Poncet, ți-o repet. Nimic nu-ți scapă. Părerea mea e că e opera unui profesionist. Intreabă-l pe Louis, asistentul meu, dacă nu crede tot așa.

— Adică? întrebă judecătorul vădit interesat.

— Adică, domnule, cel ce a îmbucătățit pe acest om, știe să mânuiască un cuțit sau un bisturiu. Așa e, Louis?

— Da, domnule doctor, zise asistentul; să-l fi tăiat eu pentru autopsie și tot nu lucram mai bine. E tăiat fără ezitare, de unul care cunoaște meseria. E lucru bine făcut.

— Un profesionist... murmură Poncet; adică un măcelar, un parlagiu, un asistent de autopsie, sau un intern, un chirurg...

— Exact, zise doctorul.

— Nu s'ar putea admite, întrebă procurorul, că nu-i decât o glumă macabră a unor interni de spital?

— Cu neputință nu e, răspunse Poncet; am să caut.

— Mai ai nevoie de mine, domnule Poncet?

— Nu, domnule doctor. Mulțumesc.

— Ah, Doamne! făcu procurorul după plecarea doctorului, ce urâtă afacere. Și n'ai terminat încă cu ea, Gabert!

— Mă tem că nu.

— Numai să nu afle ziarele și să nu se amestece!

— Oh! făcu liniștit Poncet; e douăsprezece. M'aș mira să nu fi aflat încă nimic.

— Dela cine?

— Ei, dela tinerii cari au făcut descoperirea sau dela comisarul de poliție care s'o fi gândit la reclama lui... Ce strigă ăia pe cheiu? Trèves, cumpără ziarul acela...

Trèves se întoarse numaidecât cu o ediție specială a lui *Le Matin*, în care se putea citi, tipărit cu litere de o șchioapă, următoarele:

„O crimă îngrozitoare! Misterul din Avenue Henri-Martin! Un om tăiat în bucăți!"

— Poftim! zise Poncet, care după ce-și aruncă ochii pe ziar, i-l întinse procurorului. — Au scris totul... și chiar mai mult... Mi-au luat un interview în care am declarat că sunt pe urmele ucigașilor!... Aș vrea și eu!

— Ziariștii ăștia! strigă furios procurorul.

— Oh! în afacerea de față nu ne stânjenesc de fel, zise Poncet... Dimpotrivă...

— Ei, asta-i!... De ce?...

— Pentrucă, cu cât se va face publicitate mai multă, cu atât vom avea mai mare șansă să vie cineva care să recunoască victima și să ne lămurească asupra identității ei... Vor fi multe declarații false, e adevărat!... In sfârșit!...

— Poate că ai dreptate. Atunci, ești de părere să expunem în public acele nenorocite rămășițe?

— Firește.

Asistentul strânsese bucățile de carne și se pregătea să le pună într'un frigorifer.

— O clipă, zise Poncet... Să mă mai uit odată la mâini...

Inspectorul se aplecă deasupra mâinilor mortului, luă degetele unul câte unul și le cercetă cu atenție.

— Ei? se impacientă procurorul.

— Hm... făcu Poncet, n'a fost însurat, căci nu e nicio urmă de verighetă la mâna stângă. Purta un inel pe inelarul mâinii drepte.

— Atunci?

— Atunci... e o constatare care poate servi!... Nu se știe.

— Când ne mai vedem? întrebă judecătorul.

— Diseară la șapte, în cabinetul dv., domnule judecător.

— Până atunci ca ți?

— Se înțelege.

— Unde?

— Nu știu încă. După amiază voiu ancheta printre studenți și pe la spitale.

— M'aș mira să găsești ceva, zise procurorul. Eu cred că e crimă. Așa dar, niciun inconvenient dacă dăm semnalmentele în ziare?

— Niciunul... Dimpotrivă... Vii, Trèves? Vă salut, domnilor.

Afară, brigadierul abia scăpă de gloata de ziariști care îl asaltase.

CAP. 4.

Ancheta lui Poucet

Dejunul, luat în grabă acasă la Poncet, era pe sfârșite.

— La urma urmei, zise Trèves, aproape timid, ce credeți despre asta, domnule brigadier?

— Dar dumneata?

— Cred că medicul legist e foarte inteligent. M'a impresionat.

— Da, e un om care-și cunoaște meseria. Asta însă nu l-a împiedecat să uite să deschidă cutia craniană.

— Adevărat... In sfârșit, văd eu că nu vreți să-mi mai spuneți nimic, dar știu sigur că aveți o idee.

— Asta, da. Am chiar mai multe; e tocmai ceea ce mă încurcă. Dacă aveam numai una, mergea strună.

— Credeți că e o farsă studențească?

— E posibil. In orice caz, asta e o primă ipoteză ce nu se poate înlătura din primul moment. Te vei duce azi după masă, Trèves, la toate spitalele civile și militare de pe malul stâng al Senei. Eu le iau pe cele de pe malul drept. Dată fiind publicitatea ce s'a făcut, și în calitatea noastră de inspectori de Siguranță, dacă e o glumă proastă, vinovații vor mărturisi totul Vom avea astfel identitatea mortului. E cam simplu... In sfârșit, trebue să începem cu ce e mai simplu. La lucru, Trèves! ne întâlnim la șapte, în cabinetul judecătorului de instrucție.

— Și dacă nu găsim nimic?

— Atunci vine a doua ipoteză. Omul a fost otrăvit. După ce a murit, l-au desfigurat, l-au mutilat, l-au ciopârțit. Au suprimat măruntaiele, care puteau constitui o dovadă, dacă se găseau urmele otrăvii. Dar le-au ars. Chiar și într'un simplu cuptor de bucătărie, lucrul e cât se poate de ușor. Nu tot așa e cu oasele, capul, picioarele. Astea le-au lăsat pe stradă. Iată teza asasinatului.

— Pe care nu o admiteți?

— Pe care o admit, poate,

dar numai aşa: otrăvire. Medicul ne-a dovedit că altfel de asasinat e exclus.

— Dar sinuciderea?

— Aş, nu! Trebue ca mortul să fi rugat pe un prieten să-l ciopârţească. Cine ar fi împins prietenia atât de departe?

— Aveţi dreptate.

— Vezi, Trèves, întâi şi întâi trebue căutat mobilul crimei. In a doua ipoteză, aceea a otrăvirii, nu găsesc mobilul. Să zicem că l-au otrăvit pentru un motiv oarecare. Dar de ce să-l mai taie apoi în bucăţi şi să-l lase pe stradă? Există otrăvuri care nu lasă absolut nicio urmă. Şi de ce i-au mai desfigurat faţa?

— Atunci, crimă pasională?

— Nu. Un soţ sau un bărbat gelos nu-i dă otravă cu sila rivalului. Il omoară cu cuţitul sau cu revolverul. Victima nu prezintă însă nicio urmă de lovire...

— Atunci, a treia ipoteză, domnule brigadier?

— Am să ţi-o spun diseară sau mâine. E cam complicată.

— O dramă de familie?

— Aşa ceva. Vom vedea. Deocamdată să vedem dacă nu e o simplă glumă studenţească. Un cadavru necunoscut, de vreo patruzeci de ani, un metru şaptezeci şi cinci, picioare şi mâini mici şi îngrijite. A fost aşa ceva prin sălile de disecţie? Asta e!

La şase şi jumătate seara, Poncet, preocupat şi gânditor, urca scările Palatului de Justiţie. Se îndreptă spre Parchet şi, aflând că Trèves nu sosise încă, se aşeză pe o bancă şi se cufundă în lectura unui ziar, care, pe patru coloane, în pagina întâia, vorbea de „Crima din Avenue Henri-Martin".

In acea perioadă de vacanţă a Paştilor, afacerea venea tocmai bine, ca să dea subiect ziariştilor cari nu prea aveau ce scrie. Opinia publică era încordată. Crima nu putea rămâne nepedepsită! Se cerea o arestare şi un vinovat!...

— Bravo! murmură Poncet îndoind ziarul. Dacă nu reuşesc, au să ceară capul meu!

Trèves tocmai intra în sală.

— Ce s'aude?

— Nimic, domnule brigadier. Dumneavoastră?

— Tot nimic.

— Am fost la toate spitalele de pe malul stâng, inclusiv Val-de-Grâce şi sala de disecţie a Facultăţii de Medicină. E sigur că n'a fost o glumă. Toţi şefii de servici mi-au garantat şi şi-au luat toată răspunderea. Afară de asta, niciun cadavru n'a dispărut din amfiteatre. Niciunul nu corespunde semnalmentelor. Nicio piesă anatomică nu lipseşte.

— La fel şi în partea mea. Aşa dar, ipoteza întâia, cea mai simplă, e părăsită! Să mergem să-i spunem şi domnului Gabert; după aceea ne ducem la masă.

Cei doi poliţişti intrară la judele de instrucţie şi îi raportară despre cercetările făcute.

— Intr'adevăr, ar fi fost prea simplu, zise judecătorul. — Cât despre mine, nu ştiu nimic nou, afară de teancul acesta de scrisori care semnalează dispăruţi. Unii îmi semnalează chiar femei! Asta e culmea. Nimic din ceea ce am citit nu-mi pare serios însă. Ai citit ziarele, Poncet?

— Da.

— Nu fac decât să întărâte publicul. Ah! uitasem: ministrul de justiţie a dat ordin Şefului Siguranţei să făgăduiască, prin ziare, un premiu de cinci sute de franci celor ce vor denunţa pe asasini! Ce de corespondenţă o să primim, — ce zici?

Poncet dădu din umeri.

— Premiul sângelui, cinci sute

de franci! zise el. E o depreciere a denunțului. In lumea interlopă, nu trădează nimeni pe prețul ăsta. L-ar putea costa scump pe imprudentul care ar îndrăzni. De altfel, nimic nu dovedește că crima a fost săvârșită în lumea de jos, — admițând că necunoscutul a fost asasinat.

— Știi, Poncet, că ipoteza dumitale e periculoasă? S'ar putea să producă indignare în opinia publică.

— Nu sunt eu de vină.

— Nu te sugestionezi singur?

— Vă fac impresia unui om cu nervi de femeie? Domnule judecător, Trèves și cu mine am dovedit că farsa cu resturile anatomice furate dintr'un spital și lăsate apoi în stradă, e exclusă. Atunci?...

— Mai rămâne otrava...

— Poate... Dar, — iată, Trèves, a treia ipoteză a mea, de azi dimineață, — nu puteți admite cazul unei morți subite și naturale, dintr'o boală de inimă, de pildă, (observați că inima lipsește), în împrejurări de așa natură, încât onoarea unei familii să ceară dispariția și, mai ales, anonimatul mortului?

Judecătorul de instrucție se gândi:

— S'ar putea să ai dreptate, Poncet.

— In felul acesta s'ar explica mutilarea feței. Ar avea o pricină.

— Dar de ce să fi lăsat pachetul pe stradă?

— N'au avut timp să-l ducă în altă parte. Nu v'a spus doctorul că nu erau mai mult de douăsprezece ore de când murise?

— Dacă ai dreptate, ar fi mai complicat decât oricare altă ipoteză.

— Imi dau seamă. Dar... dar nu-mi rămâne decât ipoteza aceasta și aceea a otrăvirii. In ambele cazuri, nu în lumea apașilor trebue căutat!

— Ai dreptate... Fă cum crezi, Poncet! Pe mâine. Noapte bună.

— Am să încerc... Dar n'am mari speranțe... Apoi, cum să găsesc omul de meserie care l-a tăiat așa de bine?...

CAP. 5.

Șoferul Jean

Trecuse o bucată de vreme.

Pistele cele mai extraordinare fuseseră semnalate și urmate cu conștiinciozitate, de poliție.

Niciuna nu era bună, însă.

Ziarele nu mai conteneau cu ironiile la adresa poliției și mai ales la adresa lui Poncet.

Premiul de cinci sute de franci nu dăduse rezultatul așteptat. Poncet avusese dreptate: în lumea interlopă dela periferia Parisului nu denunță nimeni pentru suma aceasta. Riscul e mare și banii nu ajung nici măcar pentru a fugi în străinătate.

Sinistrele rămășițe omenești fuseseră expuse la Morgă.

Jumătate din locuitorii Parisului defilară în fața lor.

Câteva persoane crezuseră că recunosc mortul; dar după anchetă, se constată că fusese o eroare.

20 Mai. Trecuse aproape o lună dela sinistra descoperire.

Procurorul nu se hotăra să dea încuviințarea de înmormântare. Nu puteau însă rămâne veșnic la morgă capul și membrele acelea.

In acea dimineață, ca în fiece zi, Poncet sosi la ora opt pe cheiul des Orfévres, unde lucra la triarea corespondenței, când ușierul îi spuse că un om vroia să-i vorbească.

— Pentru ce?

— N'a vrut să spună.

— Cum e?

— E îmbrăcat ca şofer particular.

— Să intre.

Un om ca de treizeci de ani, înalt voinic, bine făcut, îmbrăcat cu o uniformă de şofer de casă bună, intră în odaie şi se opri în faţa lui Poncet, învârtind în mâinile îmbrăcate în mănuşi de piele, o şapcă neagră cu cozoroc de lac.

— Vrei să-mi vorbeşti?

— Da, domnule. D-voastră sunteţi brigadierul Poncet?

— Chiar eu. Ce doreşti? Nu prea am timp.

— Să vedeţi, domnule brigadier... Eu sunt din Touraine... Veneam din când în când la Paris cu conaşul...

— Ei şi? îl întrerupse Poncet.

— Aşa că am venit să vă cer un sfat...

— In ce chestiune?

— Să vedeţi. Am aşteptat o grămadă de vreme la castel, slugile şi cu mine, şi fiindcă nu mai avem ştiri de la conaşul şi nu ştiu unde se află, mi-au spus ceilalţi să vin cu maşina la Paris să vă cer un sfat.

— Ascultă, zise Poncet, liniştit. Cum te cheamă? Cine e stăpânul dumitale? Unde locuieşte?

— Numele meu e Jean Bion, de fel din comuna Ballan, lângă Tours.

— Perfect. La cine eşti şofer?

— La domnul de Germont, la castelul des Ormes, cinci kilometri depărtare de Tours.

— Bine. Ce meserie are stăpânul dumitale?

— E rentier.

— Şi ce sfat vrei să-mi ceri?

— Să vedeţi... De la 24 Aprilie nu mai avem la castel, nicio ştire dela conaşul.

Poncet tresări şi întrerupse citirea corespondenţei!

— Nu greşeşti? Dela 24 Aprilie, zici?

— Intocmai. Chiar eu l-am dus la gară.

Poncet întrerupse:

— Stai, s'o luăm mai pe îndelete. Stăpânul dumitale nu e cumva un domn înalt de vreun metru şi şaptezeci şi cinci, cu părul castaniu deschis şi pieptănat pe spate, — un domn elegant, distins?...

— Il cunoaşteţi?...

Poncet sună. Uşierul intră.

— Trèves e aici?

— Tocmai a sosit.

— Spune-i să vie până la mine.

Trèves intră numaidecât.

— Măi, mi se pare că am dat de urmă!

— Prin cine?

Poncet îi arătă pe şoferul care făcea o mutră speriată.

— Şezi jos, amice! Ai avut dreptate să vii să-mi ceri sfatul... Dar de unde mă cunoşti?

— Păi, toate ziarele nu vorbesc, decât de dumneavoastră de când cu afacerea din Avenue Henri-Martin.

— Aşa dar, stăpânul d-tale, a dispărut dela 24 Aprilie. In ziua aceea l-ai dus la Paris?

— Nu, l-am dus până la gara Tours, la trenul de trei după masă spre Paris. De obiceiu mergea la Paris cu maşina, dar de data asta, a vrut să ia trenul. Spunea că se întoarce curând la castel şi că o să ne vestească. De atunci îl aşteptăm.

— Zici că mă cunoşti din ziare, în legătură cu crima din Avenue Henri-Martin?

— Da.

— Ai citit amănuntele crimei? Ai văzut semnalmentele victimei, fotografia lui?

— N'am văzut fotografia... Dar

am citit semnalmentele: un om înalt...

— Ei! Nu te-ai gândit la nimic?

— La ce?

— Dacă e stăpânul dumitale?

— Credeţi?... Nu se poate!

— Trèves, ia dă-mi fotografiile... Ia te uită colo... Nu-ţi fie frică, priveşte... Priveşte capul... Nu?... Nu-l recunoşti? Nu-i el?

— Păi... parcă... asta... ochii ceia... Dar n'are nas... Ştiu şi eu!...

— Vasăzică, nu eşti sigur?

— Nu sunt... El să fie? Iulia zicea că i s'o fi întâmplat o nenorocire...

— Cine e Iulia?

— Jupâneasa.

— Tânără?

— Douăzeci şi cinci de ani.

— E la Tours?

— Păi sigur. Ea şi cu bucătăreasa m'au trimis la d-voastră.

— Şi cum de nu te-ai gândit, când ai citit jurnalele, că omul acela tăiat în bucăţi ar putea fi stăpânul d-tale?

— Vai, domnule!... Un om atât de aşezat!...

— In sfârşit, trebue să înlăturăm nesiguranţa.

Cinci minute mai târziu, poliţiştii şi şoferul soseau la Morgă.

Pus în prezenţa rămăşiţelor cadavrului şi după oarecare şovăire, şoferul d-lui Germont spuse în cele din urmă că crede că ar fi stăpânul lui, dar refuză de a se arăta absolut sigur, până când toţi ceilalţi servitori nu vor fi văzut fotografiile.

— Iulia, cel puţin, îl cunoştea, mai bine decât noi toţi pe conaşul, zise, clipind şiret din ochi.

— Plec la Tours cu dumneata, zise Poncet. — Trèves, n'ai să te mişti din birou în lipsa me aşa încât să pot să-ţi telefonez la orice oră din zi sau din noapte.

— Am înţeles.

— De câţi cai e maşina dumitale?

— Treizeci.

— Putem ajunge acolo la ora patru după-amiază?

— Sigur.

— La drum!

CAP. 6.

Fata în casă

Aproape de ora patru, automobilul se opri în faţa grilajului castelului des Ormes, pe marginea şoselei.

Portarul deschise numaidecât.

O aleie ducea spre castel. Maşina se opri înaintea peronului şi Poncet sări jos.

Servitorii şi grădinarii, cari auziseră claxonul, veniseră şi-l priveau pe străin cu curiozitate.

— Să nu spui nimic! zise repede Poncet şoferului. Dă-te jos şi vino cu mine!

Şoferul se supuse.

Poncet urcă treptele peronului.

Uşa vestibulului se deschise şi o fată brună, frumoasă, cu faţă rumenă, cu nişte ochi minunaţi şi adânci, îşi făcu apariţia.

Purta cu cochetărie o boneţică albă şi un şorţ. Talia ei suplă era strânsă într'un corset care sublinia rotunjimea coapselor. Zâmbetul ei lăsa să se vadă două şiruri de dinţi strălucitori.

La vederea lui Poncet, acest zâmbet dispăru.

— Domnişoara Iulia, mi se pare? zise amabil brigadierul.

— De unde mă cunoaşteţi, domnule?

— Mulţumită lui Jean, care m'a adus de la Paris.

— Şi cine sunteţi?

Poncet zâmbi fără a răspun-

de, deschise portofelul şi scoase o cartă de vizită. Femeia citi:

BRIGADIERUL PONCET
de la Siguranţa Generală

— Ah, Doamne! exclamă, speriată, fata. S'a întâmplat o nenorocire?

Cu ochii ei frumoşi privea pe rând pe Jean şi pe poliţist.

— Poate, răspunse acesta din urmă. De aceea am venit dela Paris cu Jean. Dacă eşti bună, introdu-ne în salon şi cheamă pe toţi servitorii castelului. Toţi, auzi, domnişoară?

„Am de vorbit cu toţi...

— Cu plăcere, domnule... Oh, Doamne, Doamne!

După cinci minute, toţi servitorii, curioşi şi surprinşi, erau adunaţi în salonul cel mare de la parter, împrejurul lui Poncet şi a lui Jean.

In câteva cuvinte, Poncet îi puse la curent cu ceea ce se petrecuse, cu vizita lui Jean la Morgă, cu nesiguranţa lui.

— Am să vă arăt fotografiile cadavrului, zise deodată Poncet, şi am să încep cu d-ta, d-ră Iulia, care trebue să-l fi cunoscut bine pe stăpânul dumitale.

— Oh! Trebue să fie îngrozitor... nu voiu putea să mă uit.

— Te rog, e absolut necesar. Gândeşte-te că trebue să-mi ajuţi să-l răzbun şi să-i găsesc pe ucigaşi. Hai... priveşte.. priveşte...

Tânăra fată privi, scoase un strigăt de groază şi se prăbuşi, plângând, pe un divan.

— El e!... El e!...

Poncet o lasă să plângă şi arătă fotografiile şi celorlalţi servitori, cari cu toţii recunoscură pe stăpânul lor, deşi era atât de mutilat.

— Mulţumesc. Identitatea mortului e stabilită. Rămâne să găsim asasinul. Imi veţi ajuta la aceasta dându-mi amănunte despre d. de Germont şi despre viaţa lui. Cine este mai vechi în casă?

— Iulia şi Jean, — zise bucătăreasa. — Apoi eu.

— Ei, domnişoară Iulia, pe d-ta te voiu interoga întâi. Apoi pe Jean şi în urmă pe ceilalţi. Lăsaţi-mă, vă rog, singur cu d-ra Iulia. Şi băgaţi de seamă să nu suflaţi niciun cuvânt prin vecini...

După ieşirea servitorilor, Poncet închise uşa, se aşeză pe divan lângă Iulia, care plângea încă, şi-i luă părinteşte mâinile într'ale lui.

— Hai, fetiţo, linişteşte-te! Văd că ţineai mult la d. de Germont..

— A fost atât de bun cu mine!

— Eşti de mult în serviciul lui?

— De cinci ani, domnule.

— Eşti de prin partea locului?

— Da... Sărmanul de el!... Mă luase dela tatăl meu vitreg care mă bătea, şi vroia chiar să mă înzestreze... E groaznic!

— Era însurat?

— Nu.

— A!... Stătea tot anul aici?

— Da.

— Şi... singur?

— O, da!

— Se ducea des la Paris?

— Uneori. De obiceiu de Paşti, şi stătea până după cursele de cai din Iunie.

— Unde trăgea?

— Uneori la hotel; mai des la „Clubul agricol", unde era membru. "

— Familie are?

— Rude depărtate, pe care le vedea rar.

— Duşmani?

— O, nu.

— Şi... vreo amantă?...

Fata avu o imperceptibilă ezitare care nu-i scăpă lui Poncet, şi răspunse cu un hohot de plâns:

— Nu, domnule.

— Minţi, domnişoară, răspunse Poncet sever; şi asta e grav.

— Eu!...

— Da, d-ta. Şi e grav, pentrucă atunci înseamnă că ascunzi ceva, şi deci eşti complice, sau că nu l-ai iubit dacă nu ţii să-l ştii răzbunat.

— Ce vorbiţi, domnule? Eu nu l-am iubit?

Frumoasa fată se ridicase în picioare, tremurând, superbă în desnădejdea ei.

— Stai, zise Poncet încetişor, făcând-o să se aşeze. — Doar nu ţi-e frică de mine? Un poliţist e ca un preot. Nimeni nu ne vede, nimeni nu ne aude. Spune-mi tot adevărul... L-ai iubit... l-ai iubit mult... mult de tot...

Iulia îşi ascunse faţa în mâini.

— Da, da, asta e... Am înţeles. Cum te-am văzut, am fost sigur... E firesc... O femeie frumoasă ca d-ta... singură... cu un celibatar... L-ai iubit?

— O, da! Nimeni nu l-a iubit ca mine...

— Atunci de ce vroia să te înzestreze? Ai vrut să te măriţi?

— El a vrut, de când...

Se opri, şovăind, muşcându-şi buzele.

— Domnişoară, *trebue* să vorbeşti.... Sunt sigur că a fost asasinat de o femeie sau din pricina unei femei. D-ta cunoşti pe acea femeie... Spune-mi cum o cheamă!

— Da, o cunosc... De când a cunoscut-o el, sunt nenorocită... Dar nu ştiu dacă am dreptul să spun...

— Trebue să-mi spui totul...

— Nu se poate să-l fi ucis ea!... E cu neputinţă!

— Nu se ştie...

— E o femeie bine, măritală...

— Ce-are face?... Poate că bărbatul l-a ucis pentrucă i-a surprins împreună.

— Vai, domnule...

— Copilă ce eşti!... Nu se poate?...

— Aveţi dreptate... nu m'aş fi gândit la asta... Bine, am să spun totul...

— Va să zică a plecat cu trenul de trei la Paris, în ziua de 24 Aprilie, ca să se întâlnească cu ea?

— Cred; dar nu sunt sigură.

— Ea stă la Paris?

— La Paris şi aici.

— Aha... Departe?

— Un kilometru.

— Unde?

— La castelul Comanderiei.

— Acum ea e acolo?

— Da.

— Stăpânul d-tale a fost asasinat în noaptea de 25 spre 26 Aprilie... Ea era aici pe vremea aceea?

— Nu ştiu... Dar nu cred, pentrucă ştiu că domnul pleacă la Paris ca să se întâlnească cu ea.

— Ţi-a spus-o el?

— O, nu!... Dar lucrurile astea se ghicesc!... Apoi, când mergea la ea, nu pleca la Paris cu maşina, din pricina lui Jean. Lua trenul.

— Foarte bine... Şi zici că acum ea e aici?

— Da.

— De când?

— Nu ştiu exact. Dar sunt mai bine de cincisprezece zile.

— Am să controlez. Acum ia spune: cum o cheamă?

— Păi...

— Haide, nu şovăi!

— Doamna Lamy... Vai, Dumnezeule!

— Ce meserie are bărbatul ei?

— E medic.

Cu toată stăpânirea-i de sine, Poncet scoase o exclamație.

— Medici.. Ești sigură?

— Da, firește. Era chiar doctorul de casă al d-lui de Germont.

— De când?

— De un an.

— De când d. de Germont era amantul...

Fata în casă dădu din cap afirmativ și adăugă:

— Și de când au cumpărat castelul Comanderiei.

— Înțeleg. Familia Lamy locuiește în Touraine abia de un an. Și nu stau tot timpul aici?

— Numai din primăvară până în toamnă. D. Lamy este medic la Paris.

— Și d. de Germont i-a cunoscut din întâmplare?

— Da. I-a întâlnit la niște prieteni comuni, la Tours. De atunci, fiind vecini...

— Perfect... Amantul nevestei și clientul bărbatului. Ia spune-mi: d. de Germont era adeseori bolnav?

— Nu. Dar fuma mult. De câtăva vreme se plângea de inimă. De aceea îl consultase pe doctorul Lamy, care apoi a devenit medicul lui de casă.

— Încă o informație... D. de Germont nu purta la mâna dreaptă un inel?

— Ba da. Un opal înconjurat de briliante.

— Mulțumesc. Asta e tot. Și, te rog, nicio vorbă, nimănui, despre cele ce am vorbit! Prepară-mi masa și un pat! Aveți telefon?

— În biroul de alături, domnule. Să vi-i trimit pe Jean și pe ceilalți?

— Nu acum... E târziu... După masă. Mor de foame.

— Numaidecât, domnule.

Fata ieși și închise ușa.

Poncet își frecă voios mâinile, apoi se repezi la telefon.

— Allo... Allo... Siguranța Generală... D-ta ești, Tréves?... Aci Poncet... Allo, eu rămân peste noapte la Tours... Am dat de urmă... Omul ciopârțit e el, Germont... Anunță Parchetul.... Păstrează secretul!.. Du-te la „Clubul Agricol" și vezi dacă d. de Germont a dormit acolo în noaptea de 24 spre 25 Aprilie și în cea următoare, ziua morții... Ia anuarul de pe masa mea și caută la Lamy... Ai găsit? Da... Sunt mai mulți?... Caută Lamy, medic... care are un castel în Touraine... Ai găsit?... Dă-mi adresa. Spune, că notez... *Ernest Lamy, chirurg de spital, membru al Academiei de Medicină, Paris, strada Jean - Goujon, 60 și castelul Comanderiei, în departamentul Indre-et-Loire*... Mulțumesc... Da, ăsta e,,,, Du-te în strada Jean-Goujon 60 și informează-te discret dacă d-rul Lamy e la Paris... și când a plecat soția lui din Paris în Touraine?.. Ne-am înțeles?..

Poncet agăță receptorul.

— În toate crimele, căutați femeia sau femeile... — murmură el. Așa dar, mâine voiu ști totul...

CAP. 7.

Poncet la ofensiva

Inspectorul petrecu o noapte minunată. La șase dimineața, era în picioare. Jean fusese prevenit să-i pregătească mașina la ora 9.

Când coborî în salon, mania lui de investigații neîncetate și obișnuința de a inventaria totul, îi dădură ideea să intre în camera părăsită a d-lui de Germont.

— Hm! — își zise. N'o fi tocmai legal ceea ce fac, dar n'o să afle nimeni.

Observă un birou mic, în stil Renaissance, așezat între două ferestre. Era încuiat. Cu ajutorul unei legături de chei false, pe care

o purta întotdeauna la el, îl deschise lesne.

Interiorul era format din douăsprezece sertare mici încrustate cu fildeş. Le cercetă conţinutul.

Găsi hârtii de afaceri, de familie, scrisori, fotografii. Fotografiile frumoasei Iulia erau în număr mare. Mai erau şi alte fotografii de femei. Într'unul din sertarele din mijloc, un plic alb, sigilat cu ceară roşie, cu pajura familiei, îi atrase atenţia. Îl deschise. Înăuntru erau trei scrisori şi o fotografie.

Fotografia reprezenta o femeie blondă, svelta, elegantă. Între linia pură a genelor şi diadema ce o forma părul, fruntea înaltă radia o noblete imperială. Nişte ochi mari dădeau feţii, prin contrast, o melancolie, îndulcită puţin în partea de jos a obrazului.

Pe dosul fotografiei se găseau aceste simple cuvinte:

„Ca amintire, 19 Mai... Lise".

— E frumoasă, gândi Poncet. 19 Mai, o fi anul trecut. „Ca amintire", prima lor zi de dragoste.

Citi scrisorile, scrise de aceeaşi mână. Două erau datate cu câteva luni în urmă. A treia avea data de 20 Aprilie, Paris.

Poncet citi cu înfrigurare:

„Da, poţi veni între 24 şi 26. El va fi în călătorie. Înfră pe unde ştii. Lise".

Poncet luă scrisorile, închise sertarul, apoi biroul. Băgă într'un buzunar scrisorile şi fotografia, aprinse un chibrit, se duse la sobă şi arse în linişte plicul alb cu sigiliu roşu.

Când să iasă din odaie, observă o tavă de onix plină cu cărţi de vizită. Luă una din ele, pe care citi:

Conte Jean d'Arnis

Tours

O puse în buzunar şi se întoarse în salon, unde căzu pe gânduri. Soneria telefonului îi întrerupse meditaţia.

— Allo... allo...' D-ta eşti, Treves?.. Da, eu sunt... Poncet... Ascult... A cinat la „Clubul Agricol" la 24 Aprilie... Şi a dejunat la 25... N'a reţinut cameră şi n'a dormit acolo... Bine... Apoi n'a mai fost văzut... Cred şi eu!... Bine... Mă întorc la Paris azi după amiază... Aşteaptă-mă la ora cinci la Siguranţă... Nu, n'am nevoie de d-ta aici... Doctorul... Da.., e la Paris acum?.. Bine... Soţia lui a plecat în Touraine... la 27 Aprilie... Foarte bine... Mi-ajunge.., pe diseară...

— Toate se leagă, murmură inspectorul.

Fata în casă tocmai intra.

— Ascultă, drăguţo, o întrebare: cunoşti pe contele d'Arngs?

— Era un camarad de vânătoare al d-lui de Germont.

— D-na Lamy îl cunoaşte?

— Nu cred.

— Mulţumesc... Peste câteva minute, plec cu Jean la castelul Comanderiei.

— Dumnezeule!

— Nu te teme!.. Tot ce mi-ai spus rămâne între noi. Deocamdată nu mai am nevoie de d-ta. Dar, ne-am înţeles, dacă o fi nevoie să repeţi în faţa judecătorului de instrucţie ceea ce mi-ai spus, o vei face?

Iulia şovăia.

— În numele morţilor, ţi-o cer.

— Afurisi făgăduieşte.

— Mulţumesc... şi ai încredere în mine. A, uite-l pe Jean.... Să mergi 'ncet, Jean; înainte de zece n'am ce face la Comanderie...

CAP. 8.

Cealaltă

Către orele zece, Poncet sosea la castelul Comanderiei în automobilul d-lui de Germont.

Pe drum recomandase şoferului Jean să păstreze tăcere absolută asupra adevăratei sale identităţi. Jean făgădui, fără să înţeleagă.

Maşina opri la scară. Un servitor ieşi în întâmpinarea vizitatorului matinal.

Poncet avu impresia vagă că la etajul întâiu o mână de femeie ridica colţul unei perdele de tul ca să-l privească.

Urcă treptele peronului şi se adresă servitorului:

— Aş vrea să vorbesc cu profesorul Lamy.

— Domnul profesor e la Paris.

— Ah, e păcat, pentrucă eu sfau la Tours. Doamna Lamy e la castel?

— Doamna e indispusă şi nu poate primi.

— Totuşi aş ţine neapărat să-i vorbesc, dacă se poate, într'o chestiune extrem de urgentă. Ştiu că sunt cam matinal pentru o vizită, dar când stăpâna d-tale va afla despre ce-i vorba, mă va scuza. Dă-i, te rog, carta mea de vizită

Şi Poncet îi întinse cartonul cu numele contelui d'Arnys.

— Dacă domnul binevoieşte să intre în salon, mă voiu duce să văd dacă doamna poate primi.

Pe perele'e sa'onului atârna un portret reprezentând pe stăpâna casei, în toaletă de seară. Era aceeaşi femeie ca pe fotografia pe care o avea Poncet în buzunar.

Servitorul se întoarse cu carta de vizită.

— Doamna regretă de a nu putea primi pe d. conte. Se simte foarte rău. Poate doreşte d. conte să scrie motivul vizitei d-sale. Aici sunt plicuri şi hâr-

tie. Voiu da coniţei scrisoarea.

Poncet avu o scurtă şovăire, apoi zise:

— Cu plăcere.

Se aşeză la un birou şi după ce se încredinţă că servitorul nu poate vedea, scrise:

„Doamnă,

Prietenul nostru comun, d. de Germont, a dispărut dela 24 Aprilie. Ar fi cu atât mai necesar să vă văd, cu toate că sunteţi bolnavă, cu cât viu de la el şi am asupra mea nişte scrisori pe care nu pot şi nu vreau să le predau altuia decât dv.

Vă salut respectuos,

d'Arnys

Poncet iscăli d'Arnys fără şovăire, subliniă cuvântul scrisori şi băgă scrisoarea într'un plic pe care-l lipi cu băgare de seamă.

— Uite, amice, — zise el servitorului, — du scrisoarea asta d-nei Lamy. Aştept răspuns.

Apoi, în gând:

— Dacă nici acum nu mă primeşte, întorc foaia.

Servitorul se înapoiă. Părea mirat.

— Doamna comunică d-lui conte că va coborî peste câteva minute şi că roagă să fie aşteptată.

— Mulţumesc, zise Poncet, aşezându-se.

După ce ieşi servitorul, brigadierul, cu o sclipire de triumf în ochi, privi fix portretul d-nei Lamy şi murmură:

— Acum e acum, cucoană!

După zece minute, d-na Lamy intră, încet, în salon.

Poncet se sculă şi salută.

Privirea-i pătrunzătoare o cuprinsese dintr' odată. Avu o tresărire.

Nu mai era femeia frumoasă din tablou, ci o biată fiinţă cu

privirea rătăcită şi suferindă, cu mersul târâgănat, cu părul blond încărunţit. Era o femeie bătrână.

— Aţi vrut cu tot dinadinsul să-mi vorbiţi personal, domnule, zise ea cu o voce înnecată. — Cu toate că nu înţeleg nimic din ce mi-aţi scris şi cu toate că sunt foarte bolnavă, iată-mă. Vă ascult.

— Vă cer scuze, doamnă, că v'am turburat odihna. Pricina este prietenia ce i-o port d-lui de Germont.

— Sunteţi dintre prietenii lui?

— Nu tocmai. Dar locuiesc la Tours. Am venit ieri la Ormes ca să văd pe Germont. Am găsit servitorii lui în fierbere. Germont a dispărut dela 24 Aprilie, zi în care a plecat la Paris, cu trenul. N'a spus când se întoarce, de obiceiu nu lipseşte mult de acasă. In caz contrar scrie sau telefonează. De data asta, nimic. La „Clubul agricol" a fost văzut doar la 24 şi 25 Aprilie. M'am interesat. Apoi urma lui se pierde cu totul. E aproape o lună de atunci. Ce să credem?... Servitorii mi-au spus că profesorul Lamy, medicul lui, ar putea să mă lămurească.

— Soţul meu e la Paris.

— Ştiu. De aceea am ţinut să vă văd, în speranţa că poate...

— Dar, domnule, eu nu ştiu nimic. N'am ştiut de dispariţia d-lui de Germont. O aflu de la d-ta... Cât despre soţul meu, nu cred să fie mai lămurit de cât mine, afară numai dacă nu l-a văzut de curând pe d. Germont la Paris, lucru de care n'am cunoştinţă.

— Păcat, zise încet Poncet... Atunci, doamnă, nu l-aţi văzut pe d. de Germont la Paris de la 24 Aprilie, ziua în care a sosit, până la 27 Aprilie, când a părăsit Parisul pentru a pleca în Touraine?

D-na Lamy privi adânc în ochi pe poliţist, care îi susţinu privirea cu naivitate... Apoi, cu o tresărire în voce:

— Văd că sunteţi bine informat despre faptele mele... Nu, domnule, nu l-am văzut la Paris pe d. de Germont...

— Atunci, doamnă, nu-mi rămâne decât să cer scuze şi să mă retrag. Dar cum dispariţia d-lui de Germont e îngrijorătoare, datoria mea este să aduc lucrul acesta la cunoştinţa Parchetului din Tours, ceea ce nu voiu întârzia să fac. Parchetul va aviza. Respectele mele, doamnă.

Şi Poncet, ridicându-se de pe scaun, se făcu că vrea să plece.

— Pardon, domnule, zise cu glas rugător d-na Lamy, mi-aţi scris că aveţi nişte scrisori, pe care vreţi să mi le înmânaţi personal.

— Aşa e, eram să uit!... Nu sunt scrisori, e o fotografie. Iat-o.

Şi Poncet, privind femeia drept în ochi, îi întinse fotografia. D-na Lamy o luă, se uită pe furiş la inspector, a cărui privire n'o putu suporta şi, şovăind, îşi rezemă capul livid de speteaza fotoliului.

— Am găsit la Germont fotografia dv., doamnă. Am socotit că, în cazul unei percheziţii a Parchetului, e mai bine să nu fie găsită. Nu puteam să o dau d-lui Lamy. V'o încredinţez.

— Mulţumesc, bolborosi d-na Lamy. Dar scrisorile?

Poncet făcu pe miratul.

— Sunt şi scrisori?

Nenorocita femeie dădu afirmativ din cap.

— E regretabil, zise rece Poncet. Dar, admiţând că le am, nu pot să vi le dau.

— Le aveţi?..

— Poate...

— Ah, vă implor, fie-vă milă de mine! Sunteţi un gentleman.

Trebue să mi le daţi înapoi!

— Vi le-aş da, doamnă, de sigur, căci sunt într'adevăr un gentleman, dar vedeţi că aceste scrisori aparţin justiţiei.

— Justiţiei?

— Da, Justiţiei, care anchetează dispariţia ciudată a d-lui de Germont, şi care mâine va avea poate să vă interogheze...

— Pe mine?

— Da, mai cu seamă... De ce tremuraţi?... Aşa dar, ştiţi!

— Ce?... bolborosi într'un suflet d-na Lamy.

— Că d-l de Germont a fost asasinat la Paris în noaptea de 25 spre 26 Aprilie şi că la Morgă se află cadavrul lui tăiat în bucăţi!

Un strigăt groaznic, sfâşietor, ieşi din pieptul d-nei Lamy. Îşi ascunse faţa în mâini şi începu să plângă.

Poncet o privea, impasibil.

— Mai am şi alt nume decât acela de conte d'Arnys, zise el încet. Acesta nu e decât un pseudonim. Imi daţi voie să mă prezint cu adevăratul meu nume?...

Îi întinse carta de vizită, pe care d-na Lamy, cu ochii ieşiţi din orbite şi tremurând din tot trupul, citi:

BRIGADIERUL PONCET

de la Siguranţa Generală

— Doamne! şopti ea într'o suflare. Aibi milă de mine!

— Veţi înţelege acum, doamnă, reluă Poncet, de ce nu pot să vă dau înapoi scrisorile, mai cu seamă pe asta (şi o scoase pe jumătate din buzunar), aceea din 20 Aprilie trecut, în care îi daţi întâlnire la Paris, acasă la dv., d-lui de Germont, în lipsa d-lui Lamy.

— Sunt pierdută!...

— Această scrisoare constituie

o dovadă şi o bănuială grozavă împotriva dv., doamnă.

— Cum?... Ce vreţi să spuneţi?...

— Că d-l de Germont fiind asasinat, cred că dv. l-aţi asasinat sau aţi pus să-l asasineze!

— Ah, îndurare, domnule, îndurare!... E groaznic... groaznic... Nu e adevărat, nu e adevărat!... Eu, eu să-l omor!...

— Atunci, cine?

D-na Lamy se sculă în picioare, lividă, înebunită, făcu câţiva paşi spre Poncet şi căzu în genunchi.

— Nu eu, nu eu!...

— Cine?...

O privea fix, impasibil. Ea îl privi zăpăcită, cu ochii holbaţi de groază. Înţelese că omul acesta era de fier, că nici mila nici frica nu ajungeau până la el, şi că bănuia, că ştia poate ceva; că nimic nu-l mai putea opri în însărcinarea ce i se dăduse de a descoperi adevărul, că va fi pentru el o pradă pe care nu o va lăsa din mâini. Totul începu să se clatine împrejurul ei şi în ea, îşi duse mâinile la tâmple, avu o ultimă privire halucinată şi gemu:

— Nu pot... Nu pot să spun!... Soţul meu... el... el!

Şi se prăbuşi leşinată pe covor.

Poncet o luă în braţele lui puternice şi o aşeză pe divan.

— Biata femeie! murmură el.

Era mai mişcat decât ar fi vrut să arate.

Sună.

— Amice, zise el servitorului, care veni în grabă, vezi de stăpâna d-tale; se simte rău.

Şi ieşi, lăsând pe servitor cu gura căscată.

Se grăbi spre automobilul d-lui de Germont. Jean puse motorul în funcţiune.

— Ai benzină? întrebă Poncet.

— Da.

— Destulă?

— Depinde unde mergem.

— La Paris.

— Mergem la Paris, acum?

— Imediat. E unsprezece şi jumătate. Trebue să ajungem la două. Fă ce ştii.

Şoferul nu se mai mira de nimic şi asculta orbeşte. Verifică provizia de benzină, apoi zise:

— O să meargă!

Poncet sări în maşină.

— Unde mergem? întrebă Jean, pornind maşina. La Siguranţă?

— Nu, în strada Jean-Goujon, 60, — răspunse Poncet.

...Şi îşi aprinse o ţigaretă...

CAP. 9.

Profesorul Lamy

Inainte de orele două, limuzina condusă de şoferul d-lui de Germont se opri în strada Jean-Goujon, în faţa locuinţei profesorului Lamy.

Poncet sări jos.

Din colţul străzii François I-er, apăru un om care venea spre el. Era Trèves, pe care Poncet îl prevenise telefonic din drum.

Cei doi agenţi avură o scurtă convorbire.

— Merge, conchise Poncet. Peste o oră voiu şti adevărul. După cele ce ţi-am povestit, îl ghiceşti ca şi mine. Rămâne soluţia şi concluzia. Nu am nevoie de d-ta. Intru singur. Rămâi prin apropiere, gata să intervii dacă mă auzi fluierând în felul ştiut, ceea ce e foarte puţin probabil să se întâmple. Nu ştii, sunt două intrări în casa asta?

— Nu sunt. Afară de intrarea principală, mai e doar aceea de serviciu.

— Poartă separată?

— Da, care se deschide cu cheia. Un culoar duce la bucătărie. Dacă nu te opreşti la bucătărie, culoarul merge mai departe şi te duce până în casă. Nu mai rămâne decât de urcat scara.

— Perfect... Mi-ajunge... Pe curând.

Poncet sună hotărît la uşa principală. Portarul deschise.

— D-l profesor Lamy e acasă?

— Da, domnule, dar azi nu e zi de consultaţii.

— N'are-afacel Dă-i, te rog carta mea de vizită, în plic închis, şi spune-i că trebue să-i vorbesc urgent.

Tonul lui Poncet era atât de autoritar, încât portarul se înclină.

— Aşteptaţi o clipă, domnule, zise el. Mă duc să văd dacă d-l profesor vă poate primi.

Nu trecură nici cinci minute şi portarul se înapoiă.

— D-l profesor vă aşteaptă, îi spuse dânsul, şi-l conduse prin casă.

In faţa unei uşi, se dădu la o parte.

— Intraţi, vă rog, spuse, închizând uşa în dosul inspectorului, care se află acum în cabinetul de lucru al profesorului.

La intrarea poliţistului, acesta se ridicase de pe fotoliul aşezat în spatele unui splendid birou în stil „Empire" încărcat cu cărţi şi hârtii.

La iuţeală, Poncet îl măsură cu privirea. Era un om de vreo cincizeci de ani, înalt, slab, cu părul puţin încărunţit, cu barbişon ascuţit, cu privirea voluntară şi pătrunzătoare.

Privirile celor doi bărbaţi se încrucişară, se fixară lung. Poncet lăsă în jos cel dintâi ochii.

— Asta-i un om şi jumătate, îşi spuse el.

D-l Lamy ţinea în mână carta de vizită a inspectorului.

— Luaţi loc, domnule, îi zise politicos, profesorul. Carta dv.

de vizită îmi spune cine sunteţi. Cunosc valoarea dv. Deasemenea ştiu că dacă aţi vrut să-mi vorbiţi, nu e fără un motiv însemnat. Vă ascult.

— Nu m'aţi aşteptat, domnule profesor?

— Eu?

— Aşa credeam.

— Şi de ce anume?

— Aţi fost medicul d-lui de Germont.

— Sunt medicul d-lui de Germont.

— Cam de un an?

— Aşa ceva.

— Dacă v'aş cere să treceţi peste secretul profesional, în ce priveşte bolile d-lui de Germont, aţi face-o?

— Poate. Depinde de caz.

— Chestiune de poliţie judiciară.

— Ah!... Precizaţi, domnule Poncet!

— D-l de Germont a murit. Ştiaţi?

Profesorul nu răspunse.

— D-l de Germont şi-a găsit moartea în împrejurări îngrozitoare.

— Anume?

— D-l de Germont este omul tăiat în bucăţi, ale cărui rămăşiţe se află la Morgă de o lună. Cadavrul misterios din Avenue Henri-Martin e al său. I-am stabilit identitatea acum două zile.

— Perspicacitatea dv. e bine cunoscută, d-le inspector.

— Nu mai e nevoie să spun că mi-am făcut o ideie despre această afacere.

— Sunt convins.

— Ca s'o confirm, din punct de vedere medical, am venit la dv., domnule profesor. Eu cred într'o moarte naturală a d-lui de Germont.

— A!

— Vă rog deci să-mi spuneţi, — dv., medicul lui, fără să vă

ascundeţi în dosul secretului profesional într'o împrejurare atât de gravă, încât nişte nevinovaţi pot fi bănuiţi şi învinovăţiţi pe nedrept, — dacă d-l de Germont nu suferea de vreo boală care să-i fi putut provoca o moarte subită.

Profesorul Lamy îl privi lung pe Poncet, apoi răspunse:

— Am să vă satisfac numaidecât, d-le Poncet. D-l de Germont suferea de aortită cronică şi putea muri în orice moment din cauza unei opriri a inimii.

— Mulţumesc. Va să zică, nu mai încape îndoială că moartea d-lui de Germont a fost naturală. După ce a murit, a fost tăiat în bucăţi. Admiteţi teza mea, d-le profesor?

— E posibil. Dar asta vă priveşte. E tot ceea ce aveaţi să mă întrebaţi?

Şi doctorul Lamy se ridică în picioare, ca pentru a-l invita pe inspector să plece.

— Nu e tot... Teza mea fiind cea mai simplă, Parchetul nu vrea s'o admită. Medicul legist susţine alta: aceea a posibilităţii unei crime printr'o otravă lentă. Ştiţi prea bine că măruntaiele au dispărut şi ele, ca şi inima. Deci, imposibil de găsit urmele otrăvii. Dar există ipoteza asasinatului. Ce credeţi? La nevoie aş putea să fac să fiţi chemat la Parchet pentru o contra-expertiză pe care ar urma s'o faceţi pe cadavrul d-lui de Germont.

— Nu ţin.

— Aş avea nevoie, zise Poncet încetişor, de o autoritate ca a dv. pentru a interveni şi confirma ideia morţii naturale. Parchetul şi opinia publică se încăpăţânează să creadă într'o crimă. Dacă dv. aţi vedea, ca şi medicul legist, resturile cadavrului, aţi spune ca şi el că o crimă e cu neputinţă.

— Nu văd la ce ar fi nevoie de aprecierea mea personală. Doctorul Hacquet, care a făcut autopsia, e un medic eminent. Trebue să-l credeţi. Pe ce se bazează el când afirmă cu atâta hotărîre că n'a fost crimă?

— Vă interesează?

— De sigur. Mai cu seamă că, de o lună, toate ziarele afirmă contrariul.

— Oh! domnule profesor, ziariştii spun cu uşurinţă prostii, pentrucă au imaginaţia vioaie. Mai adăugaţi că, dacă un om ca mine, de pildă, are interesul să-i facă să spună cât mai multe prostii cu putinţă, pentru a abate atenţia lor din calea cea adevărată pe care o urmez singur, în tăcere, atunci verva lor e nesecată.

— Admirabil.

— Doctorul Hacquet zice că, afară de otravă, n'a putut fi crimă, pentrucă mortul n'a fost lovit de nicio armă. Deci boală şi moarte subită sau otravă.

— Perfect adevărat.

— In sfârşit, d-le profesor... Ipoteza otrăvirii vi se pare posibilă?

Profesorul Lamy îşi rezemase fruntea în palma dreaptă care-i acoperea, în parte, ochii şi zise încet:

— Posibilă, da. Probabilă, nu.

Poncet se ridică şi se plimbă nervos prin odaie, încercând să prindă privirea gânditoare şi pierdută în gol a profesorului care rămăsese cu fruntea rezemată în palmă.

— Vedeţi, d-le profesor, cât de preţioasă e declaraţia dv.? Ea aduce un fapt nou: boala de inimă a clientului dv. Am să-l rog pe judecătorul de instrucţie să vă ia o depoziţie în această chestiune.

— Fie... Dar... poate folosi la ceva?

— Foarte mult. Gândiţi-vă, domnule, că sunt bănuiţi nişte nevinovaţi, că sunt arestaţi, poate, că e în joc capul lor!

Profesorul rămase nemişcat, dar avu o tresărire, imperceptibilă pentru un alt ochiu decât acela al brigadierului.

Urmară câteva clipe de tăcere.

— Pe când, dacă mă sprijin pe declaraţia dv. de medic de casă — reluă Poncet — pe autoritatea dv. de profesor la Facultate, voiu putea spune Parchetului: „Aţi greşit! Daţi drumul nevinovaţilor arestaţi!"

— Sunt nevinovaţi arestaţi?

— Poate... Imi daţi voie să vă desvolt ideia mea, să vă spun încotro mă duc deducţiile mele?

— Poftim.

Poncet căută zadarnic să prindă privirea profesorului.

— Iată-le. Pentru mine nu e nicio îndoială. D-l de Germont a murit subit, de inimă, în împrejurări de aşa natură încât onoarea, respectabilitatea unei familii impunea dispariţia cadavrului... Să presupunem o clipă — nu e aşa? — că d-l de Germont era amantul unei femei măritate pe care venea s'o vadă la Paris, la ea acasă, când ştia pe bărbat plecat... Asta se petrecea noaptea... Avea o cheie care deschidea o uşă dosnică. Niciun servitor nu bănuieşte prezenţa lui. Bărbatul e plecat în călătorie... Amanţii se strâng în braţe şi, într'un spasm, anevrismul îl înăbuşă pe amant. Intr'o clipă e un cadavru. Şi iată-l pe soţ care se întoarce mai devreme decât era aşteptat... Işi găseşte soţia înspăimântată, năucită de groază, în toiul nopţii. Această femeie care bolboroseşte, care urlă, îl duce în camera ei, înaintea unui pat desfăcut, un pat care nu lasă nicio îndoială, şi în acest pat e un om, un bărbat a cărui goliciune şi atitudine sunt

elocvente... Omul zace acolo, în patul soției, fără suflare?...

„Soțul e medic. Se pleacă deasupra amantului, care a murit în cutare și cutare condițiuni... Nu încape îndoială... Și îl cunoaște pe omul acela. E un client al lui... Atunci?... Atunci, mâine, numaidecât, servitorii vor fi la curent, toată casa va ști!... Mâine va izbucni scandalul care împroașcă cu noroiu un nume onorabil și cinstit. Inevitabilul, îngrozitorul scandal, poliția, percheziția, articolele din ziare, numele dat pradă curiozității bolnăvicioase a publicului.

„Soțul e medic, chirurg chiar! Ce-ați face în locul lui, domnule profesor? Așa e că nu mă înșel? Nu s'a petrecut așa?...

Poncet se opri înaintea biroului profesorului Lamy, căutându-i privirea.

Profesorul își cuprinse capul cu amândouă mâinile și-și ascunse fața. Simți prezența obrazului polițistului lângă al său. Dădu mâinile la o parte și-l privi dureros. Două lacrimi mari i se rostogoliră pe obrajii slabi și se pierdură în colțul gurii.

Fața chirurgului avea o expresie de suferință atât de mișcătoare, încât Poncet simți un fior. Se așeză, lăsă tăcerea să se prelungească câteva minute și reluă:

— Restul se ghicește ușor. Să mă întrerupeți, domnule profesor, dacă greșesc... Amantul e înalt, destul de voinic, greu.... Bărbatul a luat o hotărâre și i-a impus-o și nevestei... Ea îi ajută să transporte cadavrul în sala de operații, pe masa de anatomie... și asistă la disecția trupului amantului ei!... Poate că ține chiar membrele, pe când chirurgul le taie... Îi desfigurează obrazul, îi scoate inima și viscerele. Inima ar trăda moartea naturală!... Le arde, le pune în borcane, nu știu!... Îi ia inelul din mâna dreaptă. Haine, hârtii, acte de identitate, toate dispar. Apoi face un pachet cu capul și membrele, le împachetează cu hârtia aceea, le leagă cu sfoară... Noaptea e pe sfârșite... Se apropie zorile.. N'are timp să le ardă... Și unde ar putea face asta? Nu e ușor... Atunci, pleacă în oraș cu pachetul, n'are importanță unde, departe de casă... Și îl pune sub banca din Avenue Henri-Martin. De ce acolo?... Nu-mi dau seamă. De ce nu într'un canal, în Sena, la forturi?... Poate știți dv.?

„A doua zi, 29 Aprilie, soția pleacă la proprietatea pe care o au în Touraine, castelul Comanderiei.., Biata femeie!.. acum e o bătrână!... Căci am uitat să vă spun, domnule profesor, că am fost azi dimineață la Comanderie, unde am văzut-o pe d-na Lamy... Mi-a fost milă de dânsa,.. Am venit la d-voastră ca să aflu adevărul.

Profesorul se ridică în picioare. Figura-i chinuită luase o expresie de noblețe.

— Ai spus adevărul, domnule Poncet. Da, eu sunt acela care, întors din călătorie și găsindu-l pe d. de Germont mort prin ruptura unui anevrism, în patul soției mele, l-am transportat la laborator, acolo, pe masa aceea...

Deschise o ușă care dădea în birou și arătă polițistului laboratorul.

— Iată masa pe care l-am disecat... In aceste două borcane iată inima și viscerele lui... Știi că avea un inel la mâna dreaptă...

— Da, zise Poncet, un opal înconjurat cu briliante.

Chirurgul deschise un sertar.

— Iată!... Toate deducțiile dumitale sunt exacte. Ești un ma-

iestru, domnule Poncet... Vrei să ştii de ce am pus pachetul sub o bancă? E singurul lucru pe care nu l-ai ghicit... Şi e simplu: de oboseală.

„Eram la capătul puterilor fizice şi morale... Ieşind de aici cu pachetul, am luat-o la întâmplare pe Avenue du Trocadero... Nu m'am gândit la Sena... Am căutat o gură de canal.. Pachetul era prea mare... Atunci mi-a venit ideea forturilor... Am luat-o într'acolo... Se crăpa de ziuă... Pachetul era greu... Sufeream... Eram obosit... Mi se părea că rarii trecători întâlniţi se uitau cu toţii la pachetul meu. In colţul pe care-l face Piaţa Trocadero cu Avenue Henri-Martin, un lampagiu care stingea felinarele m'a fixat şi s'a întors de două ori după mine... Aveam, de sigur, înfăţişarea unui nebun. Mi-a fost frică... Nu mai puteam... Atunci, m'am hotărît deodată... Am privit împrejur... Nimeni... Am pus pachetul sub banca unde a fost găsit... M'am întors acasă în fugă.. Am aranjat totul la loc, ca să nu observe nimic servitorii... apoi am spălat sângele. Am sigilat borcanele în care pusesem inima şi intestinele. Atunci, am mai răsuflat... Nimeni nu va şti! M'am dus la nevastă-mea... şi i-am spus să tacă... I-am cerut să plece la ţară... Restul îl ştii... Nu, nu totul! Nu ştii că după aceea am plâns, am plâns zile, nopţi întregi... Am plâns ca un copil... Eşti însurat, domnule Poncet?

— Da.

— Eşti o capacitate domnule Poncet, şi un om de inimă. Eşti conştient, cred, de valoarea dumitale!

— Da.

— Eu credeam tot aşa, despre a mea! Credeam că femeia pe care o iubesc poate fi mândră de mine!... Eram mândru, pentru ea, de a fi un savant de care se vorbeşte, un chirurg apreciat, profesorul Lamy de la Academie, comandor al Legiunii de Onoare!... Mă înşelasem. Il prefera pe unul ca Germont!... Germont! înţelegi, durerea mea, domnule... Ea e nenorocită, spui? Cu atât mai bine. E vinovată... Şi eu, eu nu sunt nenorocit?

Lăsă să-i cadă capul pe braţele îndoite şi plânse. Poncet nu ştia ce să facă. Trecură câteva minute.

Copleşit de emoţie, Poncet îl privea cum plânge.

Niciodată, în cariera lui de poliţist, inspectorul nu fusese amestecat într'o dramă atât de jalnică şi de crudă în acelaşi timp.

— Şi acum, ce e de făcut? se întrebă el.

Ca şi cum i-ar fi ghicit gândul, chirurgul ridică grav capul şi-şi şterse lacrimile.

— Acum, d-le Poncet, sunt la dispoziţia dumitale. Ce vei face cu mine?

— Tocmai mă întrebam şi eu asta.

— De ce?

— Pentrucă mă sbat între conştiinţă şi amorul meu propriu de poliţist.

— Arestează-mă! E simplu.

— Găsiţi? Ia puneţi-vă o clipă în locul meu. Eu m'am pus în locul dumneavoastră, adineauri, Raţionaţi pentru mine, cum am raţionat eu adineauri pentru d-voastră.

— Nu pot.

— Ei bine, am să continui să raţionez pentru amândoi. Iată dilema: D-voastră, medic, îmi spuneţi că domnul de Germont a murit de o boală de inimă. Moarte naturală. E şi părerea mea, şi aceea a medicului legist. N'am dreptul să mă în-

doiesc de cuvântul d-voastră. Dacă aş avea vreo îndoială, inima şi viscerele aflătoare în laboratorul d-voastră ar fi de ajuns ca să stabilim adevărul. Pentru a evita un scandal în jurul numelui d-voastră, aţi întrebuinţat un procedeu, discutabil poate, dar care nu cade sub prevederile legii. Presupuneţi că vă chem la Parchet unde sunteţi arestat. Ce se întâmplă? Veniţi la juraţi, cari vă achită fără discuţie. Nu e crimă. — Dacă iau datoria în sensul strict al cuvântului, trebue să vă duc la procuror şi la judecătorul de instrucţie. Mărturisirea şi depoziţia d-voastră vor fi înregistrate, Ce se întâmplă? Scandal în jurul numelui d-voastră. Şi oribila d-voastră disecţie va fi fost în zadar... Acum trei persoane cunosc adevărul. D-voastră, soţia dv. şi eu. Noi nu vom vorbi, aşa e?

— Niciodată.

— Alte două persoane bănuiesc. Un agent care mă aşteaptă jos. E un *alter ego* al meu. Îi voiu spune adevărul şi va tăcea. O femeie, fata în casă a d-lui de Germont, amanta lui şi ea, şi care, din gelozie, m'a pus aproape inconştient pe calea cea bună. In rezumat, dacă ascult de conştiinţa mea, nimic nu mă sileşte să vă arestez. Dar dacă ascult de amorul meu propriu, e cu totul altceva. De o lună, presa lumii întregi nu vorbeşte decât de crima din Avenue Henri-Martin. Brigadierul Poncet, însărcinat cu ancheta, nu e la înălţimea reputaţiei lui. Aş putea, fără niciun inconvenient pentru d-v, să anunţ că am stabilit identitatea mortului. De altfel, servitorii l-au recunoscut. Dar pe urmă?... Voiu părea şi mai incapabil dacă nu descopăr cum a murit, cine l-a tăiat? Dar

dacă vă arestez, până diseară, pagina întâia a ziarelor va fi plină: „Arestarea autorului crimei din Avenue Henri-Martin! O lovitură de teatru! Profesorul Lamy arestat de brigadierul Poncet!" Ar fi gloria pentru mine!

— Înţeleg. Cariera d-tale e în joc. Nu şovăi! Arestează-mă!

— Nu sunt de aceeaşi părere, răspunse Poncet, rece.

Soneria telefonului de pe biroul profesorului zbârnâi prelung.

— Îmi dai voie? zise chirurgul ridicând receptorul.

— Mă rog.

Doctorul asculta. Pe măsură ce conversaţia se prelungea, faţa i se contracta de durere. Zise doar atât:

— Foarte bine, colega, am să fac tot posibilul.

Agăţă receptorul. Două lacrimi i se rostogoliră pe obraji. Se întoarse către inspectorul care stătea nemişcat, şi-i zise cu voce înecată:

— E o comunicare dela un confrate din Tours. Mă informează că, în urma unei vizite pe care a primit-o azi dimineaţă, aceea a unui oarecare conte d'Arnys.....

— Eu eram, întrerupse Poncet.

— ...Soţia mea a avut o comoţie cerebrală, aşa încât... a... înebunit.

Izbucni în plâns.

Poliţistul rămase tăcut câteva clipe, apoi scoase trei scrisori din buzunar şi le întinse doctorului Lamy.

— Iată — zise el — trei scrisori ale soţiei dv. către d. de Germont. Cea mai recentă, aceea din 20 Aprilie, îi dă întâlnire aici. Este dovada a tot ceea ce s'a întâmplat. Luaţi scrisorile acestea, domnule profesor, şi ardeţi-le...

— Domnule Poncet!

— ...Şi ardeţi-le fără să le citiţi; e mai bine...

— Domnule Poncet, strigă doctorul, eşti un om de treabă.

— Poate!... Ardeţi scrisorile!

Chirurgul apropiă scrisorile de flacăra unei lămpi cu alcool.

Cei doi bărbaţi le priviră în tăcere cum ard.

Poncet se ridică.

— Ştiu un lucru, zise el. — Corpul tăiat în bucăţi al d-lui de Germont e la Morgă. Nu voiu găsi niciodată pe asasini. Vă dau cuvântul de onoare. — Daţi-mi voie să mă retrag, domnule profesor. Poate vă grăbiţi să plecaţi la Tours... şi v'am reţinut cam mult.

Profesorul Lamy se apropiă înfrigurat de poliţist.

— Nu ne vom mai vedea niciodată, domnule Poncet.

— E foarte probabil.

— Imi dai voie să te îmbrăţişez?

Şi cei doi bărbaţi se strânseră în braţe.

UMOR

JUDECĂTORUL

— Nu te-am mai văzut noi cândva, acuzat?

— De sigur, domnule judecător. Eu am fost acela care a dat lecţii de canto fiicei dv.

— Aşa! Doisprezece ani de carceră grea.

ULTIMA DORINŢĂ

Directorul închisorii (către un condamnat la moarte): — Mai ai vreo dorinţă? Ţi se va îndeplini.

Condamnatul: — Aş dori să învăţ chinezeşte.

Furtul dela liceul din B...

— Am început să îmbătrânesc! îi spusei lui Mircea Soleanu. Căci abia atunci când simţi că tinereţea e departe, te mai poţi emoţiona în faţa unui liceu sau a unei cazărmi...

Aveam în mână o carte poştală care înfăţişa faţada liceului din B..., un minunat orăşel de munte. Faţada aceasta, zugrăvită în galben deschis, era împestriţată cu pete de umbră şi de soare. Şi portarul, cu şapca neagră, ţinuse neapărat să pozeze în faţa obiectivului.

— Şi când te gândeşti că cei cari trăesc acolo nu-şi înţeleg fericirea!...

— Uită-te la cele două planuri alăturate şi vei visa că eşti încă un băieţaş căruia i se bagă cu de-a sila în cap declinarea latină. Uită-te la curtea centrală plantată cu castani... Şi bolta asta care duce spre o grădină minunată... Ferestrele claselor şi sălilor de studiu domină o parte din valea Bistriţei... Cele ale laboratorului dau spre piaţa bisericii, unde copiii se joacă în bile...

— In paradisul acesta în miniatură s'a comis vreo crimă?

— Nu o crimă, ci un furt.

— Erau deci sume mari de furat?

— Cincisprezece mii două sute şaptezeci şi patru lei în cap.

Socoteam că Soleanu glumeşte, căci anunţase suma cu foarte multă emfază.

— Şi-ţi faci inimă rea pentru cincisprezece mii şi nu mai ştiu câţi lei?

— Cu toate astea cazul e foar-

te interesant. Unde mai pui că era cât p'aci să se facă şi moarte de om...

Soleanu alese un articol de gazetă pe care mi-l puse în faţa

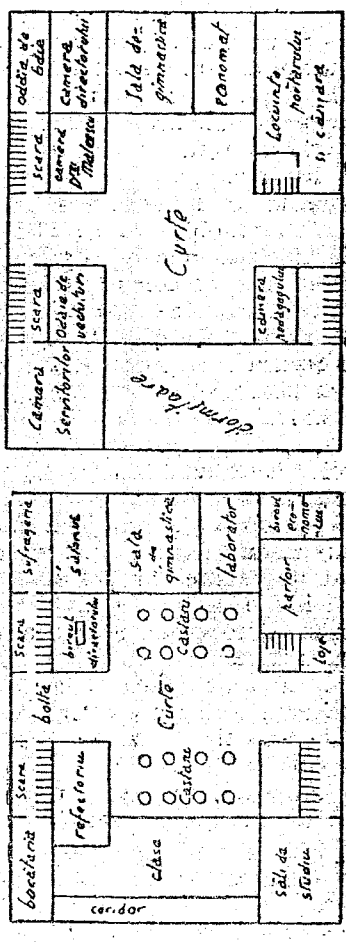

nasului. Titlul, în sine, era foarte impresionant:

O AFACERE SCANDALOASĂ CARE NE ŞTIRBEŞTE BUNUL RENUME AL LICEULUI

Iată, de altfel, textul articolului:

„Poliţia locală se ocupă momentan de o afacere gravă care n'a fost dată în vileag timp de o săptămână, pentru a nu şti bunul renume de care se bucură oraşul nostru.

„In chiar biroul directorului de liceu, Vasile Mateescu, ale cărui merite deosebite fuseseră recunoscute şi de forurile superioare prin acordarea recentă a decoraţiei „Meritul cultural", s'a comis un furt.

„In împrejurări misterioase, care înlătură ideea posibilităţii unui furt obişnuit, au dispărut cincisprezece mii două sute şaptezeci şi patru lei, cari urmau să servească la plata diferitelor facturi ale liceului, între altele şi pentru regularea contului măcelarului.

„Suma aceasta se afla într'un sertar, încuiat cu cheie, al biroului domnului Mateescu.

„Or, broasca n'a fost forţată, nici sertarul n'a fost spart. Cheia nu există decât într'un singur exemplar care, în noaptea furtului, se afla într'un buzunar din haina directorului, aşezată la capul patului.

„S'a început cu o anchetă discretă, care a stabilit că furtul n'a putut fi făptuit decât de un cunoscător al locului.

„Portarul, cercetat, a mărturisit că, în noaptea furtului, n'ar fi putut pătrunde nimeni în clădire fără ştirea lui.

„Pe de altă parte, domnişoara Margareta Mateescu, a cărei cameră este tocmai deasupra biroului tatălui ei, n'a auzit nimic.

„Câmpul de cercetare este foarte limitat.

„Au fost suspectate persoanele care, fără să aparţină corpului profesoral propriu zis, fac parte totuşi din personalul liceului.

„Suntem nevoiţi să păstrăm o discreţie desăvârşită.

„Ţinem să spunem, totuşi, ca persoana asupra căreia plutesc

bănuielile cele mai grele, şi care a fost poate arestată, la ora la care scriem rândurile acestea, nu face parte dintre concetăţeni, ceea ce va fi o uşurare pentru cititorii noştri.

„Aceasta se remarcase, de altfel, prin atitudini care au făcut-o antipatică concetăţenilor şi care ar fi trebuit să facă să se prevadă evenimentul penibil al cărui teatru a fost liceul".

Mircea Soleanu citea, aplecat peste umărul meu.

— Nici nu se poate ceva mai lămurit, căci gazeta aceasta discretă indică pe singura şi unica persoană străină de oraş, care face parte din personalul liceului. E vorba de pedagog, Călin Popovici, un băiat de douăzeci şi trei de ani, licenţiat în litere şi colaborator al câtorva reviste literare de avangardă...

„I-am văzut fotografia; îmi pare rău că n'am putut-o păstra.

„Un *piciu* destul de deosebit, ca înfăţişare, de eroul consacrat al lui Alphonse Daudet, şi pe care-l socotesc totuşi identic, ca fond sufletesc.

„Acest Popovici are un metru optzeci înălţime. Are obrazul sanguin, pătat de pistrui. Părul lui roşu, aspru, nu-şi păstrează niciodată linia netedă pe care i-o imprimă în fiecare dimineaţă peria şi pieptenul.

„Un amestec confuz de stângăcie, timiditate, sentimentalism şi exaltare...

„După cum ţi-am spus, Popovici colabora la reviste de avangardă, dar nu dispreţuia nici lucrările mai prozaice şi trimetea articole, schiţe, basme, tuturor ziarelor şi revistelor bucureştene.

„Îşi însoţea de fiecare dată articolul de o scrisoare concepută în modul următor:

„Mă simt născut pentru reportagii de senzaţie şi, dacă sunteţi dispuşi să-mi deschideţi coloanele ziarului, sunt gata să renunţ la slujba modestă pe care-o ocup şi să mă prezint la birourile dv..."

„Primea răspunsuri măgulitoare, dar negative. Câteodată nici nu primea măcar răspuns.

„Asta-i aproape tot ceea ce ştiu despre el...

— A fost arestat?

— La drept vorbind, nu, dar a fost rugat să nu părăsească deloc clădirea liceului, ba chiar joi, când elevii ies la plimbare, i s'a dat un înlocuitor.

— El neagă?

— Cu încăpăţânare! Dar directorul a găsit la el în cameră, printre manuscrise şi volume de poezii, câteva din cărţile lui Cross şi ale lui Reiss asupra metodelor poliţiste ştiinţifice. Afară de asta, un servitor de la bucătărie afirmă că adesea, seara, pedagogul face de la fereastra lui semnale luminoase cu o lampă electrică de buzunar. În sfârşit mai este şi mărturia unui elev, care a fost considerată ca sdrobitoare.

„În recreaţii, pedagogul stă de obiceiu în curte, înconjurat aproape totdeauna de un grup de elevi cu cari discută prieteneşte.

„Or, câteva zile înainte de furt, Călin Popovici care avea sub braţ un volum de-al lui Cross „*Manualul tehnicei poliţiste*", explica tinerilor săi tovarăşi că poliţia are astăzi mijloace ştiinţifice pentru descoperirea criminalilor. Şi el adăugă, imprudent: — Cu toate astea, mă fac forte s'o trag pe sfoară! E suficient să-i cunoşti doar metodele!

Mircea Soleanu îşi aprinse o ţigaretă şi aruncă o privire pe cele două planuri.

— Îl vezi pe zăpăcitul acesta? continuă el. Bine'nțeles, că, după toate astea, nu se mai îndoia nimeni că el e făptașul. Numai că nu voiau să ia nicio măsură fără să aibă dovezi materiale. Sperau, mai ales, să pună mâna pe banii furați, pe cari Popovici nu putea să-i fi ascuns departe. Insfârșit, lipseau explicațiile asupra modului în care cele cincisprezece mii și câteva sute de lei fuseseră scoase din sertar fără ca acesta să fi fost deschis.

„Din principiu, jandarmeria arestă pe toți vagabonzii, supunându-i la interogatorii severe. Directorului îi pierise până și pofta de mâncare și începuse să se uite chioriș la oameni.

„Nevastă-sa îi tot bătea capul să facă raport la Minister și să termine odată.

„In recreații, elevii nu se mai jucau, ci se adunau în grupuri, pentru a discuta cu pasiune despre poliție, urme de pași, jafuri și spărgeri.

„Cât despre Călin Popovici, acesta trăia oarecum izolat în mijlocul acestei fierberi. In clasă, în dormitoare sau în curte, stătea retras într'un colț, cu o mutră întunecată, disperată.

„Nu fusese niciodată iubit în orășelul B..., unde i se reproșau cravatele lavalieră și pălăriile negre cu bor lat.

„Poate că bărbații îi reproșau mai ales faptul că era privit cu prea mare simpatie de cucoane și de fete?

„Pe acestea le interesa oare pălăria cea mare? Sau poeziile lui Popovici? In orice caz, acesta avea succese frumoase de care, de altfel, nu încercase niciodată să profite.

„Exact la opt zile după furt, a fost găsită o hârtie de o mie lei la rădăcina unuia din castanii din curte.

„Suflase un vânt puternic. Pământul era acoperit cu frunze. Ceea ce nu l-a împiedecat însă pe domnul Mateescu să susțină că biletul de bancă fusese pus acolo de hoț, înspăimântat și dornic să se descolorosească de o sumă compromițătoare.

„Ba chiar a doua zi se apucă să aștepte altă hârtie. Făcu de câteva ori înconjurul curții, studiând cu atenție rădăcina fiecărui castan.

„Zadarnic. In cele din urmă directorul chemă seara pe Călin Popovici la el în birou, punându-i în vedere că, dacă până a doua zi la prânz nu-i vor fi înapoiați cei patrusprezece mii două sute șaptezeci și patru de lei furați, va fi nevoit să-l dea pe pedagog pe pe mâna Parchetului.

Popovici se făcu alb ca varul. Nu era în stare să scoată niciun cuvânt. Se întoarse în camera lui, și abia apucase să se încuie, când directorul primi o scrisoare din București.

„Am o copie, căci eu i-am scris-o.

„O simplă întâmplare! Primisem ocmai niște brânză de munte, învelită în gazeta din care-ai citit primul articol. Afacerea asta simplă mă amuzase... Sunt sigur că nici n'ai nevoie să citești scrisoarea ca să înțelegi totul...

Am dat din umeri. Socoteam de prisos să mai dibuiesc, când aveam rezultatul de-a gata.

(CUM S'A FAPTUIT FURTUL? CINE-I HOȚUL? UNDE-S BANII? *La aceste întrebări trebue să ne răspundă cititorul care dorește să-și frământe nițel mintea. Cu puțină perspicacitate soluția se poate găsi. Și apoi răsplata e destul de îmbietoare! Citiți condițiile de pe pag. II-a a copertei).*

O înmormântare frumoasă

de

Carlysle Graham Raht

Era noapte de carnaval, la Nuevo, Laredo (Mexic). Barul lui Shamrock era plin ,până la ultimul loc, cu oameni veseli, Americani şi Mexicani, în haine de sărbătoare. Ploua cu confetti, serpentine colorate sburau prin aer. Atmosfera de carnaval ajunsese la punctul culminant.

Speedy Montreaf, — înregistrat în catastrofele poliţiei sub numele „Speedy, scafandrul", pentru că se pricepea să se scufunde subit când erau pe urmele lui, — se uita necăjit la femeia ce şedea în faţa lui la aceeaşi masă. In vinele ei părea a curge sânge nobil mexican, şi era de o frumuseţe neobişnuită. Mototolea, cu degetele ei subţiri şi delicate, şerveţelele de hârtie ce se aflau pe masă lângă fiecare tacâm. Le îndoia le netezea în timp ce privirea ei absentă se încrucişa cu a celorlalţi oaspeţi, fără să se oprească măcar o clipă asupra lui Speedy. Expresia ochilor ei frumoşi era nespus de tristă. Părea că e în căutarea a ceva, ce nu se mai poate regăsi...

Când intrau clienţi noui prin uşa turnantă, în sala arhiplină, Speedy aruncă o privire grăbită în direcţia aceea, pentru ca în clipa următoare să-şi întoarcă ochii iar la femeia dinnaintea lui. Era neglijent îmbrăcată, — aproape sărăcăcios. Dar în ţinuta ei era ceva care-l atrăgea în mod irezistibil pe tânărul Speedy. O găsise şezând singură la masă şi o invitase să bea cu el. Ea primise, dar nici nu atinsese paharul. Niciun zâmbet nu venea să lumineze faţa ei tristă. Era abătută, mâhnită şi îndurerată peste măsură. Speedy se întreba ce căuta o femeie atât de nenorocită, în aparenţă, într'un local sgomotos, printre oameni veseli. Simţea că şi-a stricat seara. Se molipsise dela vecină, întristându-se şi el.

Atunci se strecură prin uşa turnantă un om spătos, se opri, dădu din cap, şi se uită încruntat, ameninţător şi poruncitor la publicul din sală. Pe faţa osoasă a lui Speedy se ivi o expresie ciudată. Buzele lui subţiri se strânseră, iar ochii amintiră privirea unei căprioare încolţite. Mâna i se strecură, pe ascuns, în buzunarul hainei, unde ştia că pusese revolverul.

— Cine-i ăsta? şopti el.

— Bull Brashanon, răspunse ea cu nepăsare.

Apoi, sub presiunea privirii pătrunzătoare a lui Speedy, adăugă:

— E şeful lui dos Laredos.

— A! Proprietarul clubului?

Ea dădu din cap. Speedy înjură încet, ceea ce atrase atenţia femeii.

Fără să ştie cu cine are de face, cu un ceas mai înainte Speedy îl urmărise în sala de joc şi-l jefuise în înghesuială.

Intre timp, Bull Brashanon îşi făcuse loc cu coatele prin mulţime şi ajunse la bar. Barmanul, speriat de expresia sălbatecă, de pe faţa lui Bull, îi strigă:

— Hallo, Bull! Ce s'a întâmplat?

— Un blestemat de mână-lun-

gă m'a furat! urlă Bull. — M'a jefuit ca pe un voiajor oarecare din clasa doua! (Se lovi cu pumnul în piept). Pe mine! Bull Brashanon! Dar îl prind eu pe ăla! Până azi n'a scăpat nimeni nepedepsit din câți și-au râs de mine!

— Cât ți-a ciordit?

— Două mii în cap! gâfâi Bull. (Ochii i se înroșiră, iar o vână i se umflă pe frunte.) Dar nu mă las! Ascultați, toți cei aci de față! Nimeni să nu se miște dela locul lui! Percheziție corporală!

Și poliția pătrunse în sală, ocupând ieșirile, în timp ce doi detectivi în civil se puseră pe lucru. Câțiva protestară, alții luară toată chestiunea drept o glumă și se lăsară percheziționați în liniște. Speedy aruncă priviri alarmante în toate direcțiile, ca un șoarece care vrea să iasă din capcană. In tot acest timp femeia se uita la el. La un moment dat ea zâmbi liniștitor, încurajator, triumfător.

Când polițiștii se apropiară, întovărășiți de Bull Brashannon, ultimile picături de sânge din obrajii lui Speedy dispăruseră... Se uită la ei, alb ca varul... Simți mâinile lor pe umeri... când auzi exclamația de mirare a lui Brashanon:

— Cum se poate? tu, Maria? Aici?

— Da, Bill, am fost nevoită să plec de acasă. N'am mai putut suporta... (Făcu apoi o scurtă mișcare din cap către Speedy:) E cu mine..

— Așa, așa... Ei, atunci să nu ne mai ostenim. Lăsați-l! porunci el celor doi polițiști, — apoi adăugă, vorbind femeii: A murit greu, bietul tău Dutch?

— Da, grozav de greu. S'a luptat cu moartea într'un chip înspăimântător.

Avea lacrimi în ochi. Iar începu să îndoaie și să desdoaie șervețele de hârtie. Jocul acesta trăda nervozitatea ei reținută, totuși tristețea ce o apăsase până atunci, îi trecuse în oarecare măsură, mulțumiiă, pare-se, unor înrâuriri exterioare. Ochii ei luceau mai puternic ca înainte. Nu mai priveau în gol, absent.

— Cred că ai să vii la înmormântare, — nu, Bull? întrebă ea.

— De sigur, Maria, Când?

— Mâine la trei.

— Voiu fi acolo, Până atunci cu bine, Mario.

Speedy răsuflă abia când Bull fu departe, la alte mese, cu spatele către ei. Apoi puse cu băgare de seamă vârfurile degetelor în locul unde, în buzunarul pantalonilor, se odihneau cele două bancnote de câte o mie de dolari, care, prin foșnetul lor, îi dădură înapoi curajul pierdut.

Femeia goli dintr'o înghițitură paharul plin cu vin, ce până atunci stătuse neatins pe masă, în fața ei. Apoi îi zâmbi lui Speedy. Doamne! Ce zâmbet! Era în el tot ce ar fi putut dori vreodată, inima unui bărbat: căldură, bunătate, sinceritate, delicateță, hotărîre și... Speedy caută alte cuvinte care să se potrivească.... Impinse scaunul aproape de tot de al ei... Din clipa aceea nu mai avu ochi și urechi. decât pentru dânsa.

Era spre dimineață, când Speedy se duse să se culce. Și era ziua nămiaza mare când se trezi. Se îmbrăcă în grabă, se încredință, strecurând mâna în buzunarul pantalonilor, că cele două bancnote ale lui erau acolo, dejună la iuțeală, și se repezi în stradă, unde se ciocni cu Bul Brashanon, care îl recunoscu numaidecât.

— Hallo! Și dumneata mergi

la înmormântare? exclamă Bull.

Speedy răspunse afirmativ şi întrebă:

— Ai găsit vreo urmă a hoţului?

Celălalt mormăi:

— Nu!

Şi înjură din plin.

Când se apropiară de biserică începură să treacă în faţa lor automobile cu oameni îndoliaţi sau curioşi. De asemenea, un şir imens de pietoni se îndrepta în aceeaşi direcţie. Oraşul întreg părea că ia parte la ceremonie.

Cei doi bărbaţi trecură pe poarta gotică şi intrară în biserica, luminată de nenumărate lumânări mari. Altarul era împodobit cu ghirlande, iar la picioarele cosciugului se aflau splendide coroane.

Speedy se gândi la rochia uzată a însoţitoarei sale din noaptea trecută.

— E atât de bogată femeia asta, ca să poată cheltui cu înmormântarea atâţia bani? îl întrebă el pe Bull.

— Nu, n'au avut bani de loc, Dar Maria a fost întotdeauna econoamă. Înainte de a se căsători cu Dutch, era cea mai dibace hoaţă de buzunare de pe glob. Numai de dragul lui s'a lăsat de meserie, şi a devenit o femeie cuminte şi cumsecade. De atunci nu s'a mai atins de un cent străin. Când s'a îmbolnăvit Dutch şi n'a mai putut câştiga, a 'nceput să spele rufe la domiciliul clienţilor. L-a iubit grozav pe Dutch. Se zice că din clipa morţii lui n'a mai avut alt gând decât să-i facă o înmormântare frumoasă. Acum, vezi, tot a scos'o ea la capăt. A izbutit...

Speedy se uită în jurul lui, la biserica monumentală, la sicriul frumos, la flori, la preot, la băieţii din cor, îmbrăcaţi în cămăşi albe... Frumoasă ceremonie, într'adevăr! Aşa cum e, de altfel, de aşteptat, din partea unei femei care şi-a iubit fierbinte bărbatul şi care, când zâmbeşte radiază în jurul ei, bunătate, delicateţă, hotărâre, cumînţenie, cins...

Aici i se opriră bătăile inimii. Un gând îl străbătuse, ca un fulger. Rămase câteva clipe ca paralizat, incapabil de a se urni. In sfârşit putu mişca mâna.. O băgă în buzunar. Simţi şi acum, ca mai înainte, fâşâitul atât de simpatic al hârtiilor.

Liniştit, scoase mâna din buzunar. Intre degete ţinea două şerveţele de hârtie, frumos îndoite...

Citiţi în No. 7

PIRAŢII IN FRAC

de

Pitt Strong

MARCI POŞTALE pentru colecţionari
Asortimente bogate din toate ţările. Globului, cu preţuri extrem de reduse se găsesc la
LIBRARIA IG. HERTZ, Bucureşti I, Calea Victoriei 5.

Publicaţie periodică.
Apare săptămânal.

Redacţia şi Administraţia:
Bucureşti I, Calea Victoriei 5

No. 6. — Joi 10 Ianuarie 1935

Redactor responsabil: ST. FREAMAT

Institutul de Arte Grafice „EMINESCU", Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2.

PĂPUȘA VIE
detectivul
Nº 25
LEI 5

CRIMA DIN PREDEAL
detectivul

OCHI DE FANTOMĂ
detectivul
SĂPTĂMÂNAL
Nº 25
LEI 5

DIAMANTUL ALBASTRU
detectivul
Nº 26
LEI 5